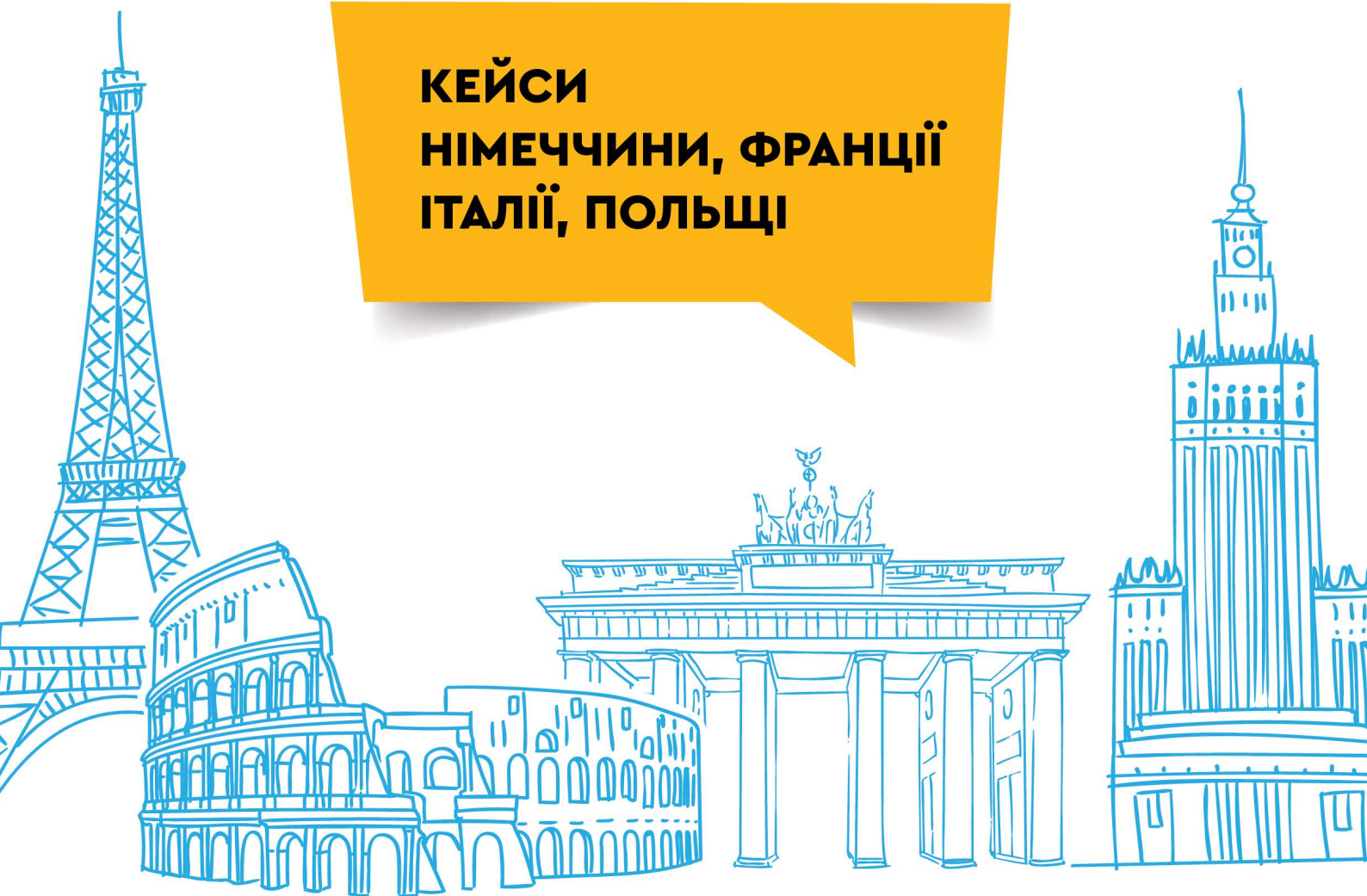

Центр «Нова Європа»
Київ

Як сприймають УКРАЇНУ в країнах ЄС?

**КЕЙСИ
НІМЕЧЧИНИ, ФРАНЦІЇ
ІТАЛІЇ, ПОЛЬЩІ**

Публікація «Як сприймають Україну в країнах ЄС?» була розроблена на кошти, надані Open Society Initiative for Europe у рамках ініціативи «Європеїзація поза процесом» (Europeanisation beyond the Process).

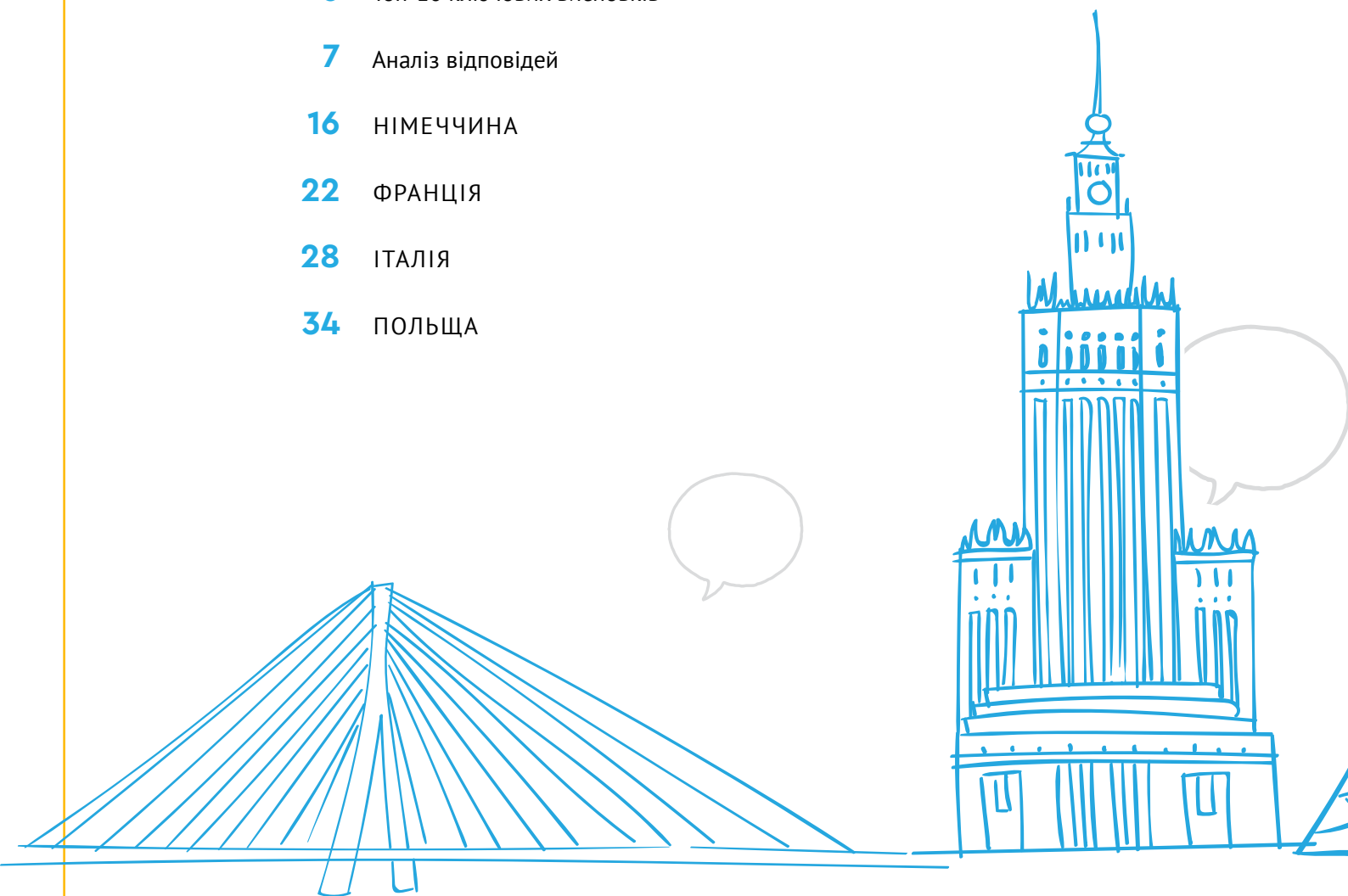
Центр «Нова Європа»
Київ

Як сприймають УКРАЇНУ в країнах ЄС?

**КЕЙСИ
НІМЕЧЧИНИ, ФРАНЦІЇ
ІТАЛІЇ, ПОЛЬЩІ**

ЗМІСТ

- 3** Вступ
- 4** Методологія
- 5** Запитання
- 6** Топ-10 ключових висновків
- 7** Аналіз відповідей
- 16** НІМЕЧЧИНА
- 22** ФРАНЦІЯ
- 28** ІТАЛІЯ
- 34** ПОЛЬЩА

ВСТУП

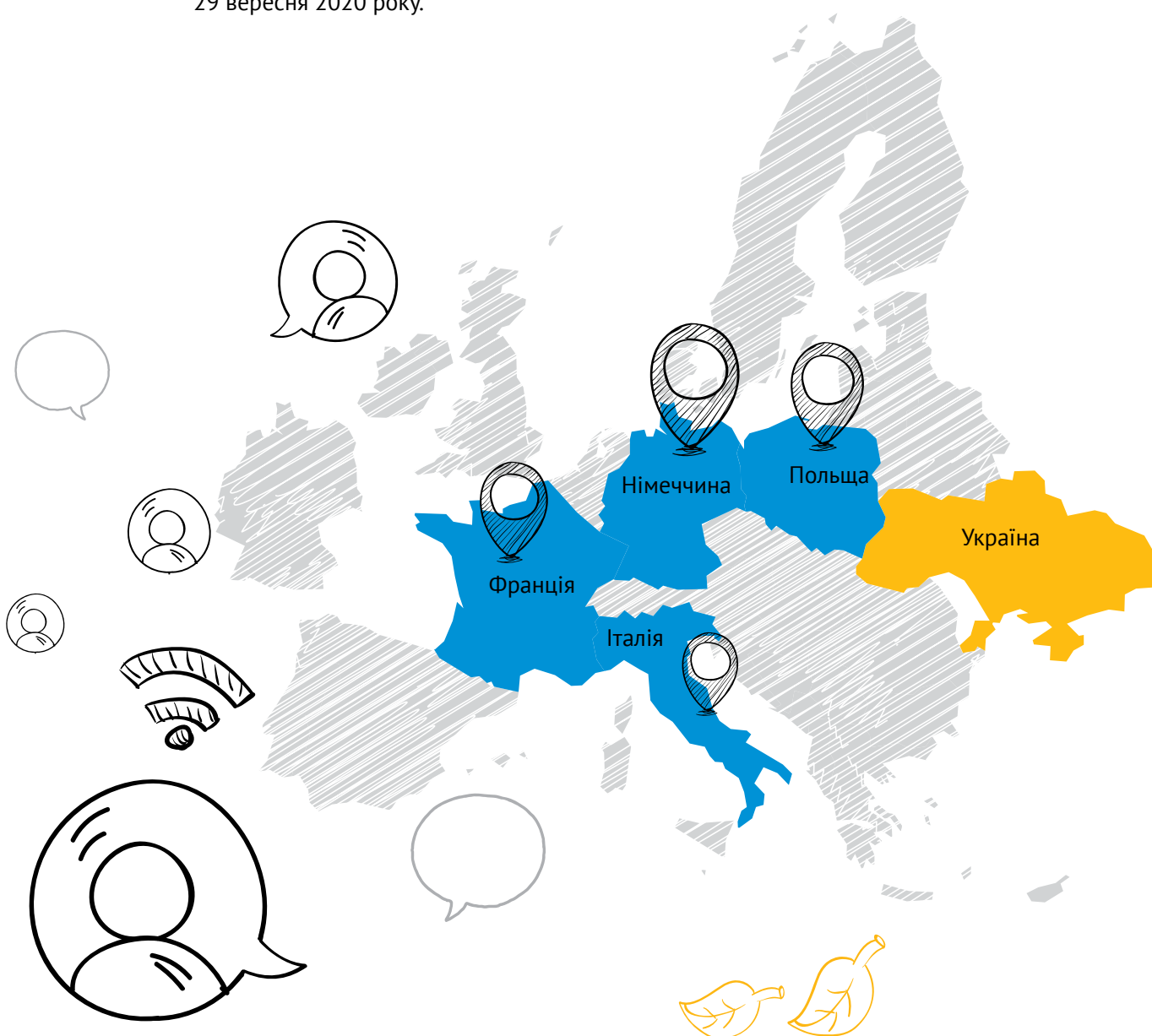
У західній моделі схвалення державних рішень громадська думка відіграє особливо важливу роль. Від початку російської агресії у 2014 році Україну підтримують її партнери, зокрема західні країни, що допомагає українській державі протидіяти кремлівській агресії та сприяє проведенню реформ.

Щоб зрозуміти настрої щодо України, Центр «Нова Європа» (ЦНЕ) здійснив дослідження громадської думки у кількох найбільших європейських державах. Загальною метою опитування було дізнатись, якою є громадська думка щодо України, а також виявити найбільш поширені асоціації з українською державою. Дані, які отримав ЦНЕ, будуть використані для розробки фактологічних підходів для взаємодії України з країнами дослідження. Опитування 2020 року актуалізує результати дослідження, яке було проведене у 2015 році, що підвищує цінність отриманих даних.

МЕТОДОЛОГІЯ

Опитування громадської думки було проведене у Франції, Німеччині, Італії та Польщі соціологічним агентством «Kantar Profiles Division» на замовлення Центру «Нова Європа». Загалом понад 4 тис. респондентів віком від 18 до 65+ років відповіли на шість запитань, включно з одним відкритим. Респонденти у кожній країні були відібрані у такий спосіб, щоб пропорційно представляти різні групи за статтю, віком та регіонами мешкання. Відповіді були зібрані через онлайн-опитування, яке проводилось із 22 по 29 вересня 2020 року.

ЗАПИТАННЯ:

- 1** Із огляду на нинішню пандемію COVID-19 як ваш уряд має підходити до відносин зі східноєвропейськими державами, які не є частиною ЄС (зокрема Україною, Молдовою та Грузією)?
 - a) співпрацювати з ними тісніше задля забезпечення більшої стабільності у ЄС
 - b) фокусуватись на власних проблемах країни
 - c) залишити співпрацю на поточному рівні
 - d) обмежити контакти низкою лише тих питань, які вигідні вашій країні
- 2** Назвіть ваші три основні асоціації, пов'язані з Україною (відкрите запитання)
- 3** Що першочергово має зробити Україна, щоб стати членом ЄС? (варіанти відповідей із пріоритизацією)
 - a) суттєво покращити економічну ситуацію
 - b) знищити корупцію
 - c) відновити свою територіальну цілісність
 - d) не знаю
- 4** Яким чином ваш уряд міг би підтримати Україну у боротьбі з російською агресією? (варіанти відповідей із пріоритизацією)
 - a) розширити санкції проти Росії
 - b) надати фінансову підтримку
 - c) запропонувати членство в ЄС
 - d) надати Україні зброю
 - e) не підтримувати Україну взагалі
 - f) не знаю
- 5** Якими ви бачите відносини між ЄС та Україною у довгостроковій перспективі?
 - a) Україна як повноправний член ЄС
 - b) близький партнер, інтегрований в економічне та політичне життя ЄС (за зразком відносин із Норвегією)
 - c) залишити співпрацю на поточному рівні
 - d) економічні відносини без політичної підтримки
 - e) відносини як зі звичайними сусідніми країнами
- 6** Як ви вважаєте, членом якої з наведених організацій Україна може стати?
 - a) ЄС
 - b) НАТО
 - c) і ЄС, і НАТО
 - d) жодної

ТОП-10 КЛЮЧОВИХ ВИСНОВКІВ:

- 1 Як у 2015, так і у 2020 роках, Україна здебільшого асоціюється з війною. Водночас у 2020 році Україну з війною та конфліктом пов'язують менше. У 2015 році 49% респондентів асоціювали Україну з війною, натомість у 2020 році кількість таких опитуваних знизилась до 12%, що демонструє майже чотириразове зменшення показника.
- 2 Україна все більше асоціюється з іммігрантами. У 2015 році кількість подібних асоціацій була незначною. У 2020 році це третя за популярністю асоціація з Україною (її згадують 10.3% опитуваних). Це свідчить про зростання тенденції міграції з України для пошуку кращої роботи в ЄС.
- 3 На жаль, більшість респондентів пов'язують з українською державою негативні асоціації. Більшість із 10 найпопулярніших згадок – негативні, і цей тренд простежується у всіх країнах опитування. Винятком можна вважати Італію, яка має більше позитивних і нейтральних згадок у першій десятці асоціацій із Україною, ніж будь-яка інша країна опитування.
- 4 Цікавим спостереженням є те, що 23.6% респондентів не мають жодних асоціацій із Україною. Це також позитивна новина, позаяк цих опитаних можна інформувати про Україну та сприяти виникненню у них позитивних асоціацій із країною.
- 5 Серед респондентів немає єдності щодо того, як можна допомогти Україні під час пандемії COVID-19. Загалом приблизно половина опитаних вважає, що країни мають підтримувати співпрацю на поточному рівні або інтенсифікувати її, тоді як інша половина респондентів вважає, що кооперацію слід обмежити або зосередитися на проблемах власних країн.
- 6 Російські наративи про Україну у досліджуваних країнах виявилися неефективними. Лише 0.8% респондентів вважають, що українці ведуть громадянську війну, а кількість тих, хто вважає Україну екстремістською / фашистською країною, становить менше 0.2%.
- 7 Як і у 2015 році, поточне опитування показує, що найбільшою перешкодою для членства України в ЄС є корупція, боротьбу з якою пріоритизували 43.1% респондентів у 2020 році (37.5% – у 2015 році).
- 8 Більшість респондентів (55%) підтримують членство України в ЄС. Підтримка членства України в НАТО також значна (38%), але ця відповідь не здобула підтримки більшості.
- 9 У 2020 році кількість респондентів, які асоціюють Україну з Росією становить 9.1%, тоді як лише п'ять років тому ця категорія була вдвічі більшою (18%). Це свідчить про чітке відмежування України від Росії і, відтак, про сприйняття української держави, яка є незалежною від Росії.
- 10 Найпопулярнішою відповіддю щодо підтримки України проти російської агресії (21.5%) є продовження санкцій ЄС щодо Росії. Найменш популярною – надання озброєнь.

АНАЛІЗ ВІДПОВІДЕЙ

ПАНДЕМІЯ COVID-19

У питанні щодо розбудови відносин опитуваних країн зі східноєвропейськими сусідами, включно з Україною під час пандемії COVID-19 єдності серед респондентів немає. Приблизно половина опитаних (49.20%) виступають за збереження поточного рівня кооперації або інтенсифікацію співпраці, тоді як інша половина (50.80%) воліє радше зосередитись на проблемах власних країн та обмежити контакти низкою лише тих питань, які вигідні їхнім урядам.

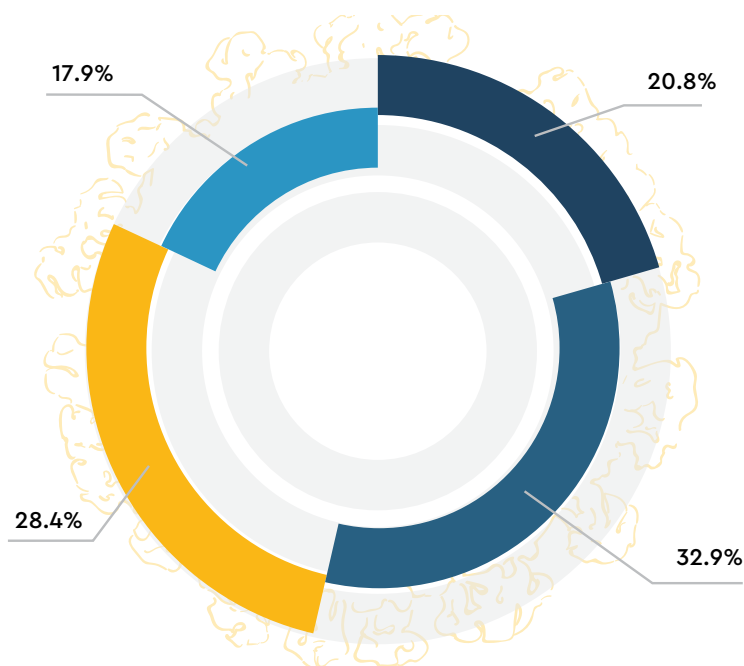
Прикметно, що найбільш скептично до інтенсифікації співробітництва ставляться респонденти у віці 18-25 років та 56-65 років. На протилежному боці – представники таких вікових категорій: 26-35, 36-45, 46-55 та 65+. Аналізуючи гендерний вимір опитування, варто відзначити, що респондентки мали вищу схильність до ізоляціонізму.

Серед досліджуваних країн Італія виявилась найбільш ізоляціоністською: тут 23% громадян виступають за обмеження контактів низкою лише тих сфер, які цікаві Риму. Протилежна тенденція у Польщі, де лише 12.4% опитаних поділяють ці погляди. Цікаво, що у Франції та Італії респонденти літнього віку більш схильні до ізоляціонізму та сфокусовані на справах власних країн. Надавати перевагу внутрішньому порядку денному воліють і німці (19.1%) з французами (17.2%).

Найбільш відкритою для поглиблення відносин із Україною, Грузією та Молдовою виявилась Німеччина (25.5%), далі йдуть Польща (21.7%), потім Франція (17.2%) та Італія (15.5%).

1 Із огляду на нинішню пандемію COVID-19 як ваш уряд має підходити до відносин зі східноєвропейськими державами, які не є частиною ЄС (зокрема Україною, Молдовою та Грузією)?

- Співпрацювати з ними тісніше задля забезпечення більшої стабільності у ЄС
- Фокусуватись на власних проблемах країни
- Залишити співпрацю на поточному рівні
- Обмежити контакти низкою лише тих питань, які вигідні вашій країні

АСОЦІАЦІЇ З УКРАЇНОЮ

Розділ із асоціаціями є одним із найцікавіших через відкритий тип запитання. Позаяк респонденти мали можливість вільно вказувати свої асоціації, сформувався дуже різноманітний перелік згадок про Україну, до якого увійшли понад 280 асоціацій. Найпопулярніші асоціації стосуються «війни / конфлікту з Росією» (12%); «бідності / безробіття» (10.8%) та «імміграції / сезонних працівників» (10.3%). У цьому контексті

Як у 2015, так і у 2020 роках, Україна здебільшого асоціюється з війною. Водночас у 2020 році Україну з війною та конфліктом пов'язують менше. У 2015 році 49% респондентів асоціювали Україну з війною, натомість у 2020 році кількість таких опитуваних знизилась до 12%, що демонструє майже чотириразове зменшення показника.

надзвичайно цікаво порівняти дані з результатами опитування 2015 року. Тоді респонденти мали схожі асоціації, але їхня популярність суттєво відрізняється від показників 2020 року. Наприклад, згідно з даними 2015 року, у топ-три згадок про Україну увійшли «війна» (49%), «Росія» (18%) та «бідність» (9%). Слід відзначити значне скорочення кількості асоціацій України з війною (з 46% у 2015 році до 12% у 2020 році). Це чітко вказує

на покращення іміджу України в досліджуваних країнах, попри те, що війна з Росією триває шостий рік поспіль. Водночас розмежування України і війни може призвести до зменшення підтримки української держави з боку західних партнерів. Понад те, у 2020 році Україну з Росією асоціює 9.1% опитуваних, тоді як лише п'ять років тому цей показник був вдвічі більшим (18%). Це свідчить про чітке відмежування України від Росії і, відтак, про сприйняття української держави як такої, що не залежить від РФ. Остання асоціація в топ-5 представлена «Кримом / вторгненням Росії» (6.6%). Варто відзначити суттєве зростання кількості асоціацій України з імміграцією. У 2015 році кількість людей, які асоціювали Україну з іммігрантами, становила щонайбільше 2%. У 2020 році цей відсоток зріс до 10.3%, що наочно свідчить про те, що протягом останніх п'яти років Україна дедалі більше сприймається як країна походження мігрантів. Хоча на перший погляд це може сприйматись як виключно негативна тенденція, насправді це не так. Українські іммігранти часто є «послами» України за кордоном, і тому деякі респонденти підкреслюють, що українці представляють кваліфіковану робочу силу.

Що стосується негативних асоціацій, окрім війни та бідності, респонденти пов'язують Україну з «заворушеннями / нестабільністю» (5.5%) та «корупцією / хабарем / боротьбою з корупцією» (4.6%). Деякі інші негативні асоціації, які часто згадували, включають «диктаторську / тоталітарну / авторитарну державу» (2.5%), «Радянський Союз / колишню УРСР» (2.5%), «Чорнобиль» (2.1%) та «алкоголь» (1.7%).

2 Назвіть ваші три основні асоціації, пов'язані з Україною

Серед нейтральних згадок – «Східна Європа» (5.1%) та Київ (4.7%). Деякі інші нейтральні асоціації включають такі терміни, як «європейський», «Львів», «газові / енергетичні ресурси» тощо.

Хоча позитивні асоціації не входять до найпопулярніших через значну фрагментарність відповідей, їх немало. Перш за все слід згадати «торговельно-економічні відносини» (4%), «культуру / історію» (3.9%), «житницю / ґрунт» (2.9%), «їжу / хорошу їжу / унікальні страви» (2.5%) та «красиву / красиву країну» (2.2%).

Згадуючи відомих людей, респонденти здебільшого асоціюють Україну з «Кличками / братами Кличками» (1.6%), Путіним (1.4%), Бандерою (1.1%) та Лукашенком (0.5%). Менш як 0.5% респондентів також згадують Тимошенко, Ющенка, Шевченка та Бубку. Цікаво, що лише 9 респондентів асоціюють Україну з президентом Зеленським.

Варто також підкреслити, що російські наративи про Україну в основному виявились неефективними щодо певних месиджів. Лише 0.8% респондентів думають, що українці ведуть громадянську війну, а кількість тих, хто вважає Україну екстремістською / фашистською державою, становить 0.2%.

23.6% респондентів не мають жодних асоціацій із Україною. Це також швидше позитивна новина, оскільки таких людей можна інформувати про Україну та сприяти створенню у них приємних згадок про цю країну.

На жаль, більшість респондентів пов'язують з українською державою негативні асоціації. Більшість із 10 найпопулярніших згадок — негативні, і цей тренд простежується у всіх країнах опитування. Винятком можна вважати Італію, яка має більше позитивних і нейтральних згадок у першій десятці асоціацій із Україною, ніж будь-яка інша країна опитування.

Усі країни мають дуже відмінні асоціації з Україною. Так, Польща здебільшого асоціює Україну з іммігрантами (25.8%) та з бідністю (25%), і лише після цього – з війною. Водночас у

Німеччині та Франції найпопулярніші асоціації пов'язані з Росією та війною. Більшість французьких респондентів (15.5%) асоціюють Україну з Росією, з війною та конфліктами (13.1%) та зі Східною Європою (10.6%). Топ-три асоціації Німеччини пов'язані з Росією (війна, вторгнення до Криму та Росія), що становить майже половину респондентів (47.5%). У випадку Німеччини та Франції популярність асоціацій із війною можна

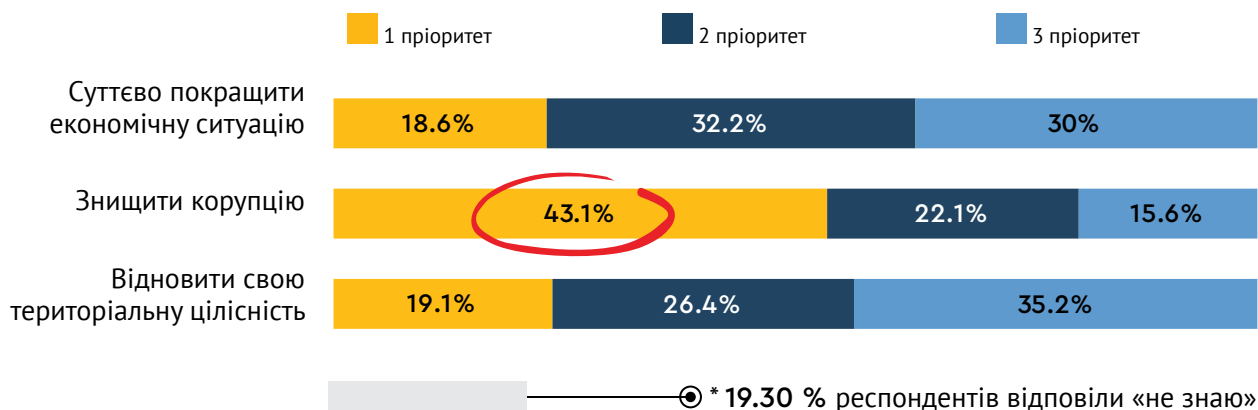
пояснити тим, що через роль Берліна та Парижа у нормандському форматі тема війни України з Росією звучить у цих країнах більше, ніж в інших. Загалом у Франції, Німеччині та Польщі більшість асоціацій, що входять до першої десятки, є негативними. Інша ситуація в Італії, де тема російсько-української війни майже відсутня в суспільній думці – її згадують лише 0.6% респондентів. Італійці – серед тих, хто має найбільш позитивне ставлення до України. Серед десятки найпопулярніших асоціацій є лише одна частково негативна («іммігранти / безробіття»), тоді як решта або нейтральні, наприклад, «газ / енергетичні ресурси», «політика», або позитивні, такі як «культура / історія», або «українські друзі».

ПЕРЕШКОДИ НА ШЛЯХУ ДО ЄС

Можливо, одне з найпоширеніших питань, що розглядаються в контексті реформ в Україні та в дискусіях щодо інтеграції країни в ЄС, пов'язане з проблемами, які необхідно розв'язати, щоб стати членом ЄС. Викорінення корупції респонденти оцінюють як пріоритет номер один. Цю відповідь наводять в усіх досліджуваних країнах, але рівень її підтримки різний: найбільший (понад 58%) він у Німеччині, найменший (хоча і належить до пріоритетних) – в Італії (29.1%). Прикметно, що у 2015 році викорінення корупції також було визначено першочерговим завданням 33% респондентів.

Другим за значенням пріоритетом є суттєве покращення економічної ситуації. Усі країни відзначають посилення економіки як другий пріоритет, за винятком Франції, де відновлення територіальної цілісності вважають важливішим. Загалом, якщо орієнтуватись на громадську думку, територіальна цілісність не постає як перешкода для інтеграції України до ЄС або виявляється найменшою проблемою у ранжуванні з трьох варіантів, представлених в опитуванні.

3 Що першочергово має зробити Україна, щоб стати членом ЄС? (за рівнем пріоритетності)*

ПІДТРИМКА УКРАЇНИ У БОРОТЬБІ З РОСІЙСЬКОЮ АГРЕСІЄЮ

У питанні підтримки України проти російської агресії більшість респондентів надають перевагу продовженню санкцій проти Росії (21.5% позначили цю відповідь як першочерговий пріоритет). Водночас схожа кількість опитуваних обирає «запропонувати Україні членство в ЄС» як першочерговий пріоритет. Ці два пріоритети – санкції та членство в ЄС – мають різний рівень підтримки серед країн.

АНАЛІЗ ВІДПОВІДЕЙ

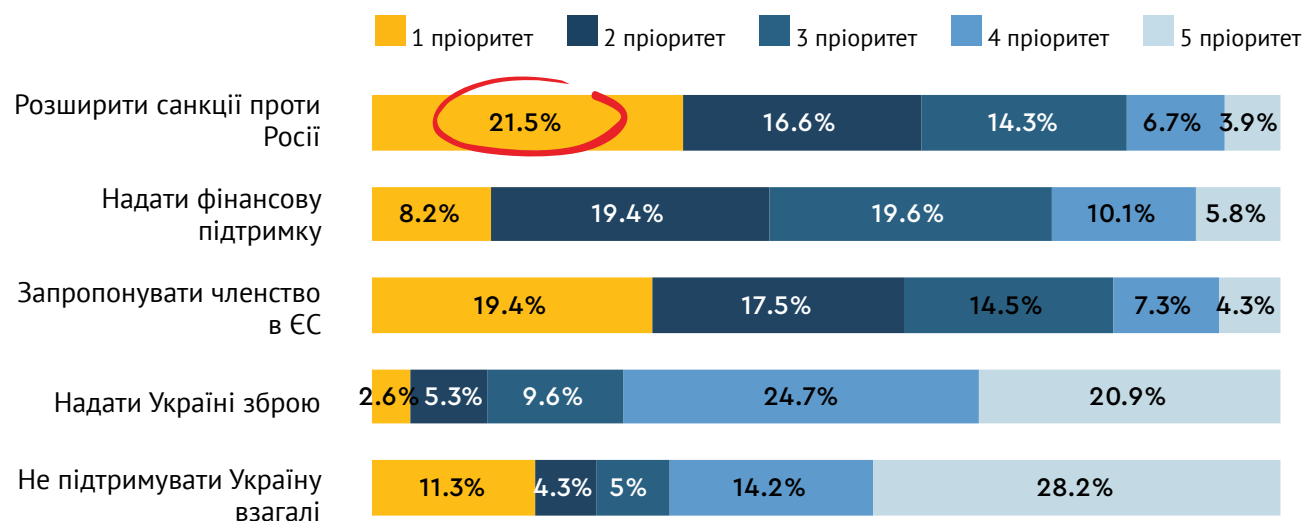
Три країни вважають, що розширення санкцій проти Росії має бути першочерговим завданням: Польща (23.3%), Франція (23.4%) та Німеччина (23.4%), демонструючи майже абсолютну єдність у цьому питанні. Єдиною країною, в якій ставленні інше, є Італія, яка обрала членство України в ЄС як першочерговий пріоритет (24.1%), і лише після цього надала пріоритет продовженню санкцій.

Досить часто варіант надання фінансової підтримки Україні не має значної підтримки як перший пріоритет, проте багато хто згадував цей варіант як другий і третій пріоритет (див. таблицю нижче). Із іншого боку, найменш популярним варіантом серед першочергових пріоритетів виявилась відповідь «надати Україні зброю» (лише 2.6%). Аналізуючи окремі країни, можна помітити, що у Польщі прихильників озброїти Україну найбільше (5.1%), далі йдуть Франція (2.9%), Німеччина (1.4%) та Італія (0.9%). Це ще раз свідчить на користь тези про те, що ключові країни ЄС категорично проти надавати Україні озброєння.

Досить цікавий кейс Німеччини: тут варіант «не підтримувати Україну взагалі» як першочерговий пріоритет зібрав симпатії 13.1% респондентів, що більше, ніж сумарна підтримка опцій «надати фінансову підтримку» та «надати Україні зброю». Подібна ситуація спостерігається і у Франції. В Італії та Польщі цей тренд не присутній.

Один з найбільш вражаючих показників пов'язаний з тими, хто не знає, як підтримати Україну. Принаймні 42.1% італійців обрали цю відповідь. За ними йдуть французькі респонденти (близько 40%), потім німці (близько 35%) та поляки (трохи більше ніж 29%).

4 Яким чином ваш уряд міг би підтримати Україну у боротьбі з російською агресією? (за рівнем пріоритетності)*

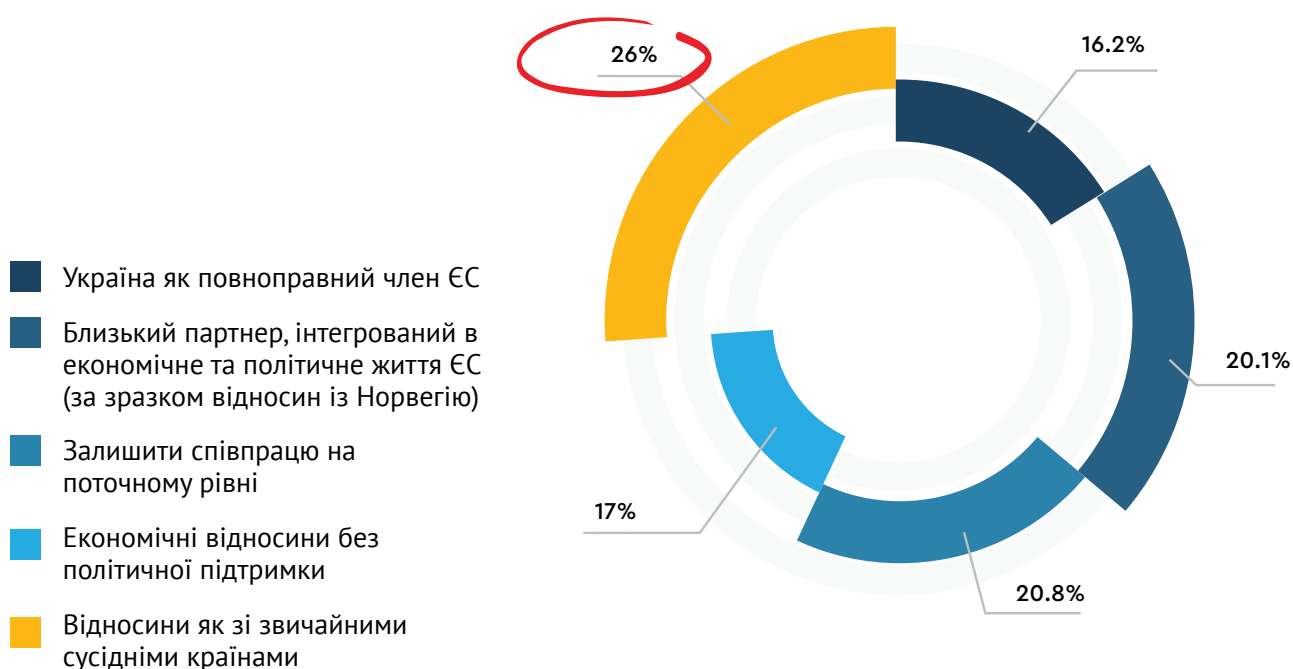
* 37% респондентів відповіли «не знаю»

ВІДНОСИНИ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ У ДОВГОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ

Коли пропонується широкий вибір варіантів щодо майбутнього відносин між ЄС та Україною, найпопулярнішою відповіддю є «розвивати відносини як зі звичайними сусідніми країнами» (26%). Це ще раз доводить факт існування значної групи людей із ізоляціоністськими поглядами, які воліють, щоб їхні уряди зосередились на внутрішніх проблемах країн. Схожий рівень підтримки у відповідях про «норвезьку модель» (20.1%) та збереження кооперації на поточному рівні (20,8%). Два варіанти, які є майже протилежними, мають меншу підтримку у порівнянні з іншими: Україна як повноправний член (16.2%) та розвиток економічних відносин без політичної підтримки. Водночас окремо ці цифри дають менше розуміння тенденцій у досліджуваних суспільствах. Якщо скласти разом кількість прихильників опції «залишити кооперацію на поточному рівні або інтенсифікувати її», то можна побачити, що вони становлять 57.1% порівняно з 42.9% респондентів, які воліли б сповільнити співпрацю України з ЄС.

На рівні окремих країн цифри більш-менш однакові з деякими незначними відмінностями. Досить дивно, що більшість поляків (30.5%) виступають за відносини з Україною, як зі звичайним сусідом – цей показник більший, ніж у Німеччині, Італії та Франції.

5 Якими ви бачите відносини між ЄС та Україною у довгостроковій перспективі?

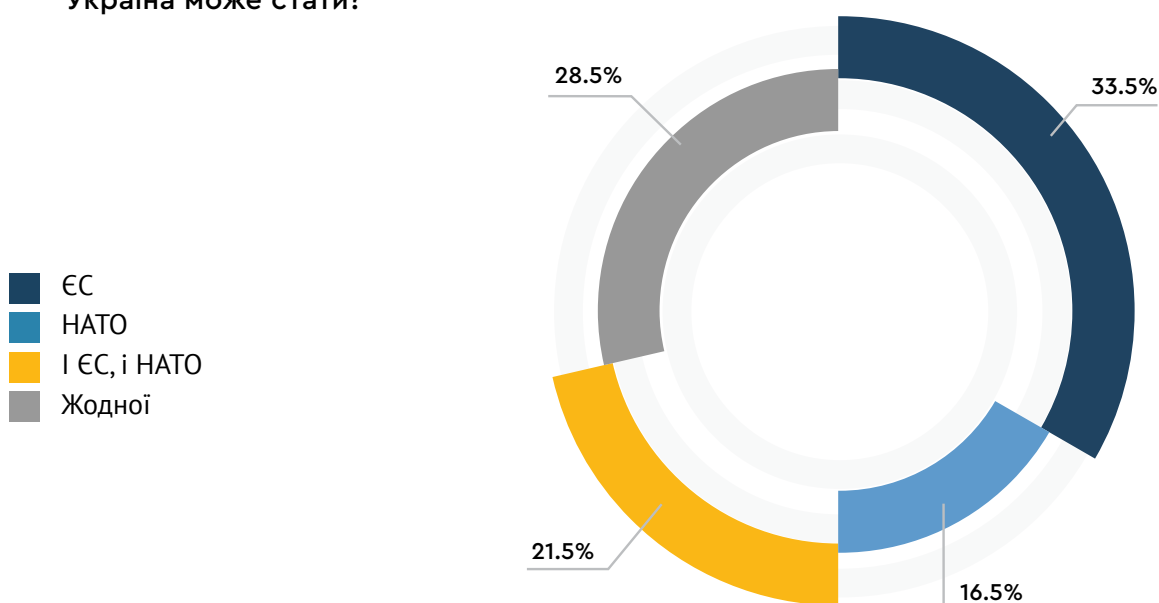
ЧЛЕНСТВО В ЄС ТА НАТО

Підтримка членства України в ЄС та НАТО не є лінійною в досліджуваних країнах. Більшість респондентів (55%) підтримують членство України в ЄС. Водночас підтримка НАТО сягає 38%, що означає, що ця ідея не достатньо популярна. Із іншого боку, кількість тих, хто вважає, що Україна не повинна вступати до ЄС та НАТО, знаходиться на рівні 28.5%.

Поміж країн дослідження значна підтримка членства України в ЄС спостерігається у Польщі (69.5%) та Італії (61.6%). Водночас у Німеччині (47%) та Франції (42.6%) ідея членства України в ЄС не здобула підтримки більшості.

Щодо членства України у НАТО, ця ідея також не має підтримки більшості у всіх країнах дослідження. Найбільш прихильна до членства України в НАТО Польща, де підтримують таку ідею 49.6% респондентів, за нею йдуть Франція (39.9% підтримки) та Німеччина з Італією (із показником 31.3% в обох країнах).

6 Як ви вважаєте, членом якої з наведених організацій Україна може стати?

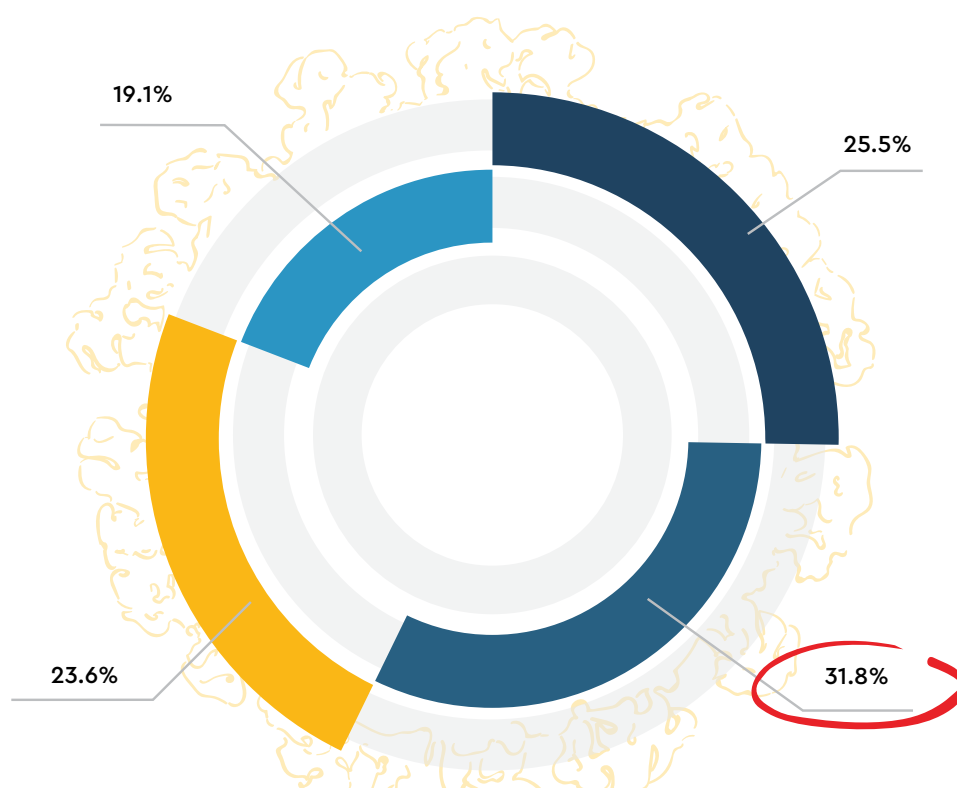

НІМЕЧЧИНА

ПАНДЕМІЯ COVID-19

Рівень суспільних устремлінь Німеччини щодо розбудови відносин зі східними сусідами, включно з Україною, під час пандемії можна загалом визначити як 50/50. Із одного боку, 49.1% респондентів воліли б зберегти поточний рівень кооперації або навіть поглибити її шляхом тіснішої співпраці ЄС (25.5%). Із іншого боку, 50.9% вважають, що Німеччина повинна зосередитись на власних проблемах і обмежити контакти низкою лише тих питань, які вигідні Берліну. На щастя, прихильники ідеї обмеження контактів лише тими сферами, які цікаві Німеччині, складають 19.1%, що не є найпопулярнішою відповіддю.

1 ІЗ ОГЛЯДУ НА НИНІШНЮ ПАНДЕМІЮ COVID-19 ЯК ВАШ УРЯД МАЄ ПІДХОДИТИ ДО ВІДНОСИН ЗІ СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИМИ ДЕРЖАВАМИ, ЯКІ НЕ Є ЧАСТИНОЮ ЄС (ЗОКРЕМА УКРАЇНОЮ, МОЛДОВОЮ ТА ГРУЗІЄЮ)?

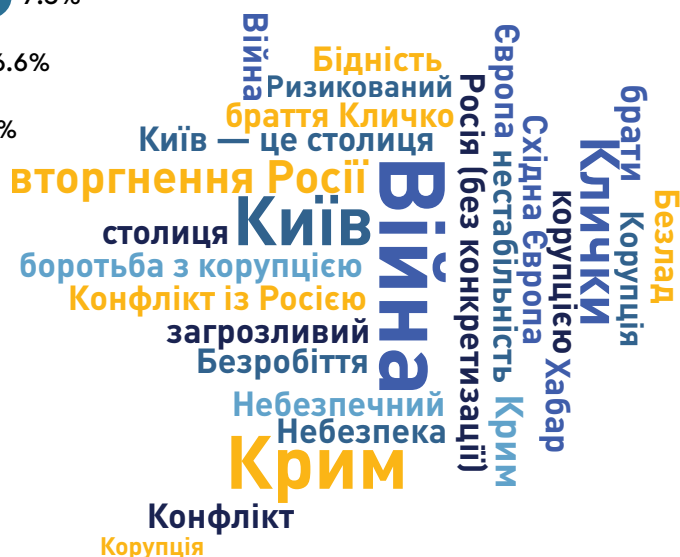
- Співпрацювати з ними тісніше задля забезпечення більшої стабільності у ЄС
- Фокусуватись на власних проблемах країни
- Залишити співпрацю на поточному рівні
- Обмежити контакти низкою лише тих питань, які вигідні вашій країні

АСОЦІАЦІЇ З УКРАЇНОЮ

Три найпопулярніші асоціації німців мають відношення до Росії (війна, вторгнення у Крим та Росія) – кількість респондентів, які обрали такі асоціації, становить майже половину вибірки (47.5%). У Німеччині «війна з Росією» – це перша асоціація, пов'язана з Україною. Німеччина відіграє важливу роль як медіатор переговорів щодо Донбасу, відтак у Берліні часто обговорюють Україну. Це може бути однією з причин того, чому війна так часто згадується поміж інших асоціацій із Україною. Решта асоціацій, що входять до топ-10, переважно негативні та стосуються корупції, бідності, безладу, нестабільності та небезпеки. Серед нейтральних згадок – Київ та Східна Європа. Прикметно, що 5.7% респондентів пов'язують Україну з Кличком – значно більше, ніж з іншими особистостями, які були згадані під час опитування. Інші позитивні асоціації – культура, історія та красива країна.

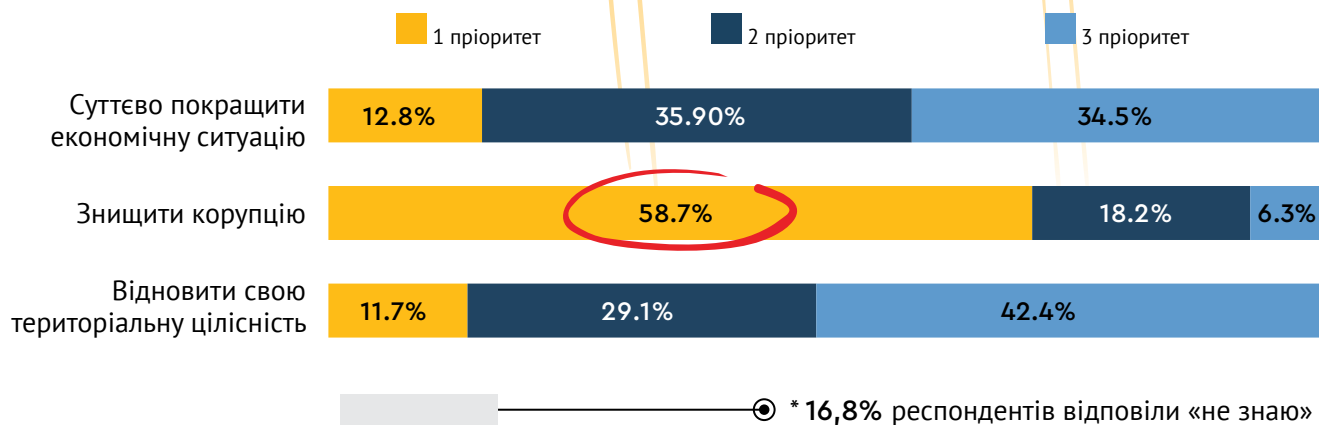
2 НАЗВІТЬ ВАШІ ТРИ ОСНОВНІ АСОЦІАЦІЇ, ПОВ'ЯЗАНІ З УКРАЇНОЮ

ПЕРЕШКОДИ НА ШЛЯХУ ДО ЄС

Німецька громадськість чітко вказала, що корупція є найбільшою перешкодою на шляху України до ЄС. Загалом, 58.7% назвали викорінення корупції першочерговим завданням. Інші проблеми, такі як покращення економічної ситуації (12.8%) та відновлення територіальної цілісності, згадувались як першочергові рідко (11.7%). Другим пріоритетом більше третини респондентів (35.9%) обрали поліпшення економічної ситуації. Відновлення територіальної цілісності є найменш популярною відповіддю серед німців.

3 ЩО ПЕРШОЧЕРГОВО МАЄ ЗРОБИТИ УКРАЇНА, ЩОБ СТАТИ ЧЛЕНОМ ЄС? (за рівнем пріоритетності)*

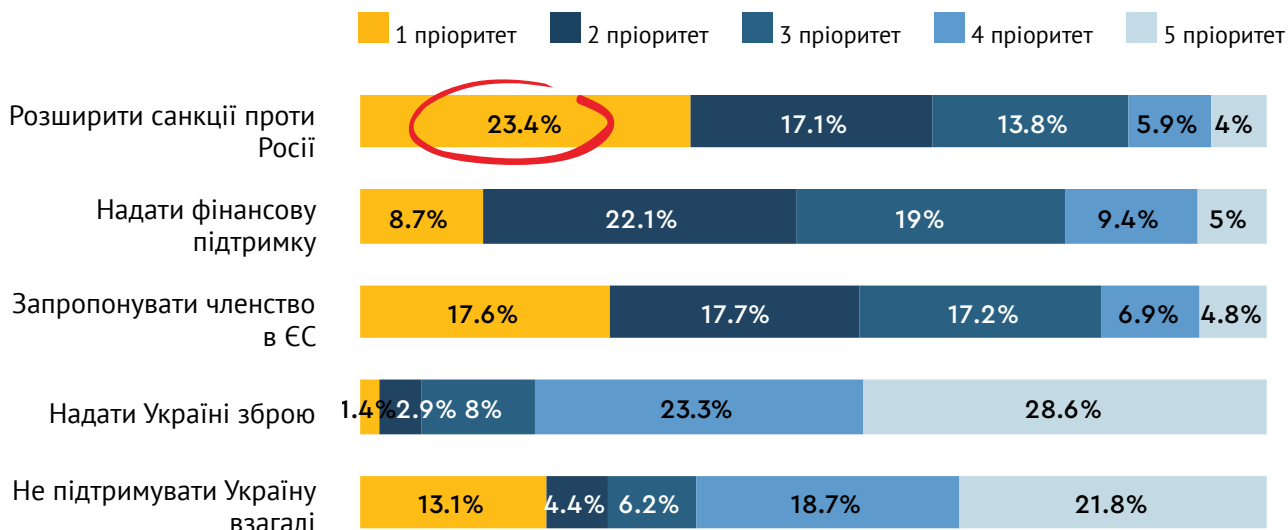

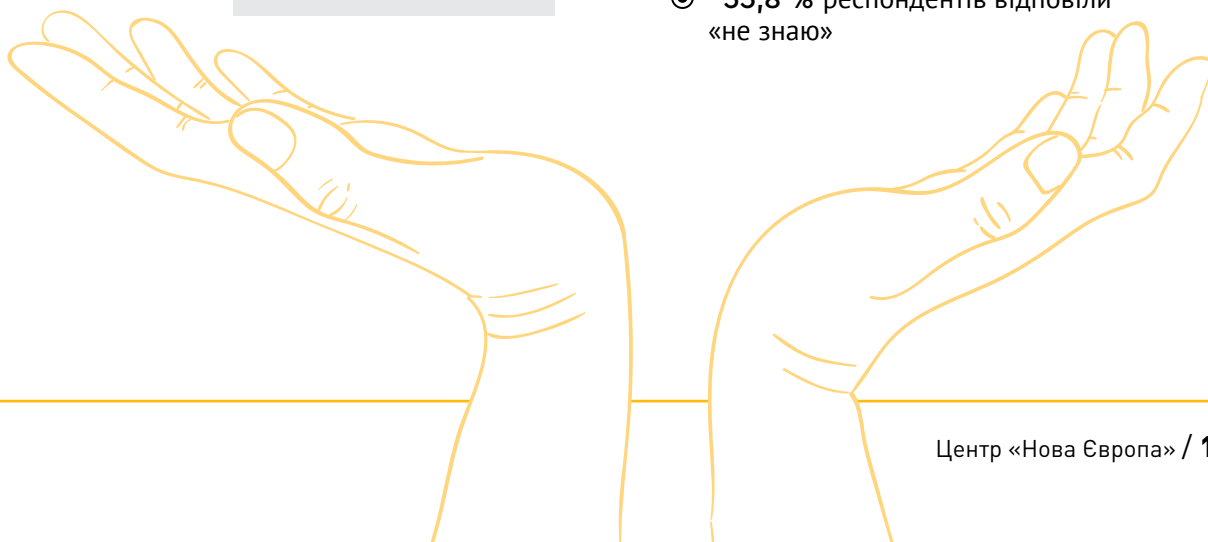
ПІДТРИМКА УКРАЇНИ У БОРОТБІ З РОСІЙСЬКОЮ АГРЕСІЄЮ

У питанні підтримки України проти російської агресії майже чверть німців (23.4%) обрали продовження санкцій як першочерговий пріоритет. Як і можна було очікувати, варіант надання Україні зброї виявився найбільш непопулярним серед першочергових пріоритетів (лише 1.4% підтримки). Відповідь, яка посідає друге місце серед першочергових пріоритетів – членство в ЄС (17.6% підтримки). Цікаво, що варіант пропонування перспективи членства має постійну підтримку серед понад 17% респондентів як другий та третій пріоритет. Іншими популярними відповідями є надання фінансової підтримки, яка отримала найбільший бал як другий пріоритет (22.1%). Цікаво, що варіанту «Не підтримувати Україну взагалі» симпатизують 13.1% респондентів – це більше, ніж кількість опитуваних, які виступають за надання Україні фінансової підтримки та зброї..

4 ЯКИМ ЧИНОМ ВАШ УРЯД МІГ БИ ПІДТРИМАТИ УКРАЇНУ У БОРОТБІ З РОСІЙСЬКОЮ АГРЕСІЄЮ? (за рівнем пріоритетності)*

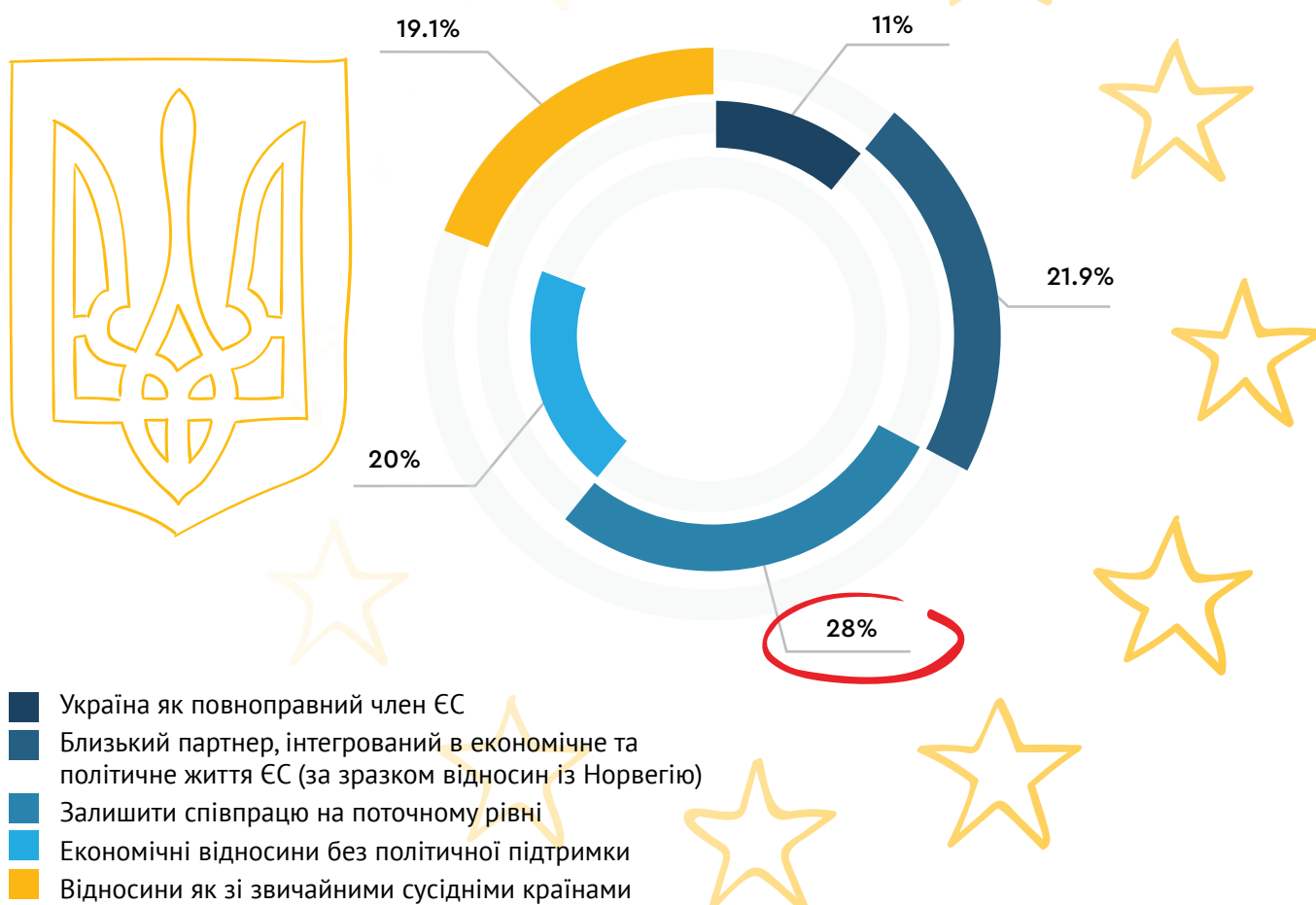
* 35,8 % респондентів відповіли «не знаю»

ВІДНОСИНИ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ У ДОВГОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ

У довгостроковій перспективі більшість німців (28%) бачать відносини між ЄС та Україною на такому ж рівні, як сьогодні. Ті, хто хотів би покращити відносини ЄС із Україною, представляють майже третину опитаних (32.9%). Із цієї групи 11% бачать Україну у майбутньому повноправним членом ЄС, а 21.9% – близьким партнером, інтегрованим в економічне та політичне життя ЄС. Водночас підтримка зменшення інтенсифікації співпраці також суттєва: 20% німців воліли б, аби ЄС розвивав із Україною виключно економічні відносини та 19.1% – відносини як зі звичайними сусідніми країнами.

5 ЯКИМИ ВИ БАЧИТЕ ВІДНОСИНИ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ У ДОВГОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ?

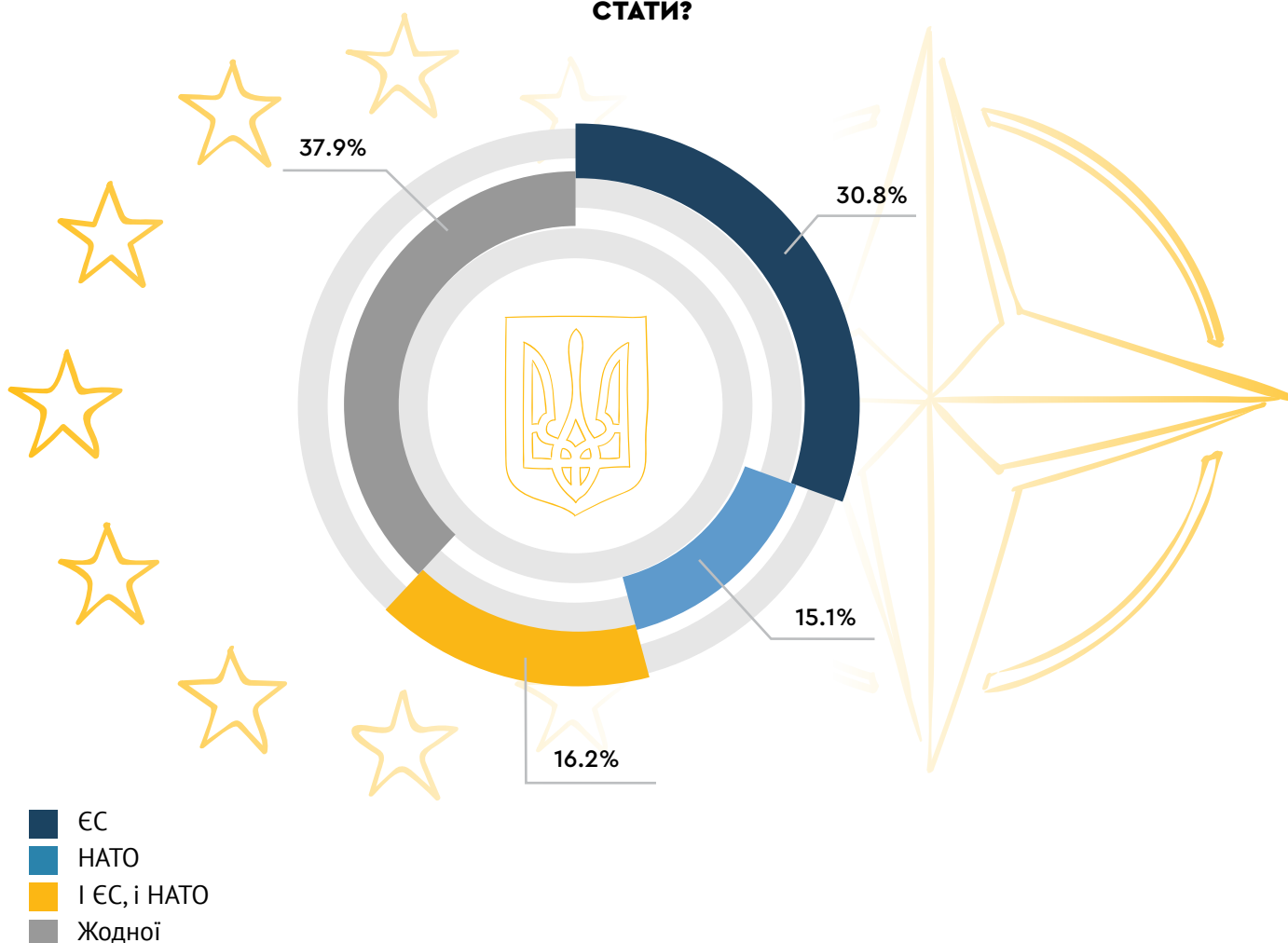

ЧЛЕНСТВО В ЄС ТА НАТО

У Німеччині чимало респондентів (майже половина опитаних, 47%) підтримали інтеграцію України до ЄС. Натомість підтримка вступу до НАТО нижча; трохи більше чверті опитаних (31.3%) виступають за членство України в Альянсі. Із іншого боку, 37.9% респондентів не бачать України ані в ЄС, ані в НАТО. Прикметно, що підтримка членства України в ЄС та НАТО набагато вища серед молоді, ніж серед представників старшого покоління. Так, підтримка членства України в ЄС у групі 18-25 років становить 60.7%. Водночас лише 37% німців у віці 56-65 років симпатизують цій ідеї, що значно менше, якщо порівняти з відповідним показником серед молоді.

6 ЯК ВИ ВВАЖАЄТЕ, ЧЛЕНОМ ЯКОЇ З НАВЕДЕНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНА МОЖЕ СТАТИ?

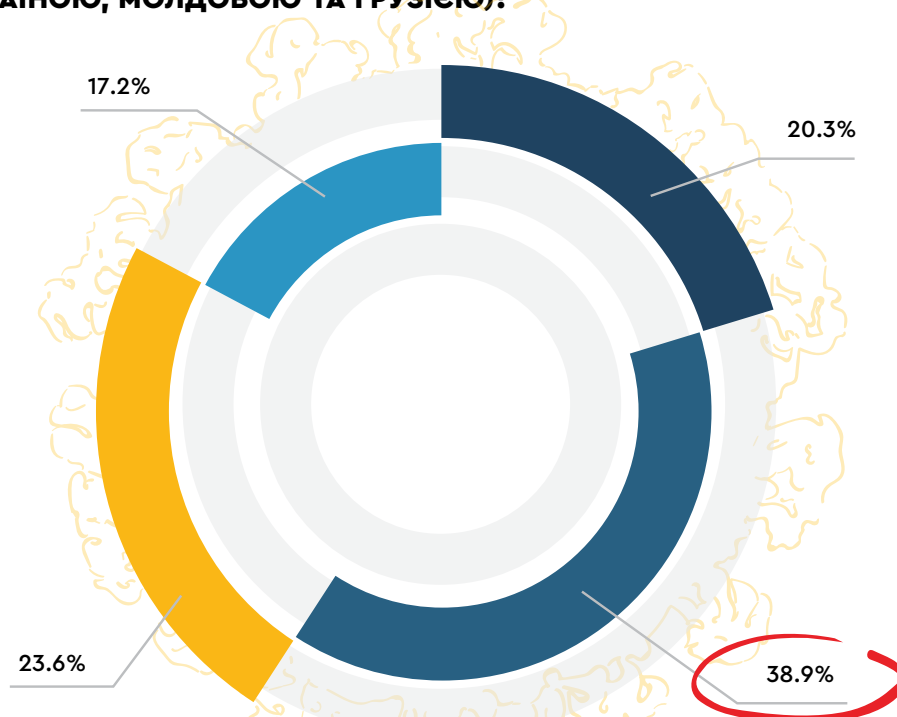

ФРАНЦІЯ

ПАНДЕМІЯ COVID-19

Відповідаючи на запитання про відносини зі східними сусідами ЄС в умовах пандемії COVID-19, респонденти ладні пріоритизувати події у Франції. Майже 39% (38.9%) вважають, що французький уряд має зосередитись на проблемах власної країни. Крім того, 17.2% вважають, що Франції слід обмежити контакти низкою лише тих питань, які їй вигідні. Це свідчить про те, що значний відсоток населення сповідує ізоляціоністські погляди та надає перевагу внутрішній політиці. У цьому контексті також варто зазначити, що чим старші респонденти, тим більше вони схильні до підтримки таких поглядів. Лише кожна п'ята людина вважає, що ЄС має співпрацювати зі східноєвропейськими країнами тісніше задля забезпечення більшої стабільності у блоці.

1 ІЗ ОГЛЯДУ НА НИНІШНЮ ПАНДЕМІЮ COVID-19 ЯК ВАШ УРЯД МАЄ ПІДХОДИТИ ДО ВІДНОСИН ЗІ СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИМИ ДЕРЖАВАМИ, ЯКІ НЕ Є ЧАСТИНОЮ ЄС (ЗОКРЕМА УКРАЇНОЮ, МОЛДОВОЮ ТА ГРУЗІЄЮ)?

- Співпрацювати з ними тісніше задля забезпечення більшої стабільності у ЄС
- Фокусуватись на власних проблемах країни
- Залишити співпрацю на поточному рівні
- Обмежити контакти низкою лише тих питань, які вигідні вашій країні

АСОЦІАЦІЇ З УКРАЇНОЮ

У французького суспільства досить негативні асоціації з Україною. Серед найпопулярніших асоціацій сім із десяти — негативні; решта ж нейтральні. Більшість респондентів (15.5%) асоціюють Україну з Росією, з війною та конфліктами (13.1%) та зі Східною Європою (10.6%). Асоціації з бідністю та безробіттям виникли у приблизно такої ж кількості опитуваних (10.5%). Загалом, окрім популярної асоціації з Росією, існує також багато інших пов'язаних із РФ згадок, таких як «контроль / домінування Росії», «Путін» тощо. Це свідчить про те, що чимало французів досі бачать Україну крізь призму російських реалій. Респонденти, які пов'язували однозначно позитивні асоціації з Україною, найчастіше згадували таке: «культура / історія» (4.60%), «житниця / ґрунт» (3.30%) та «красива / прекрасна країна» (3.1%).

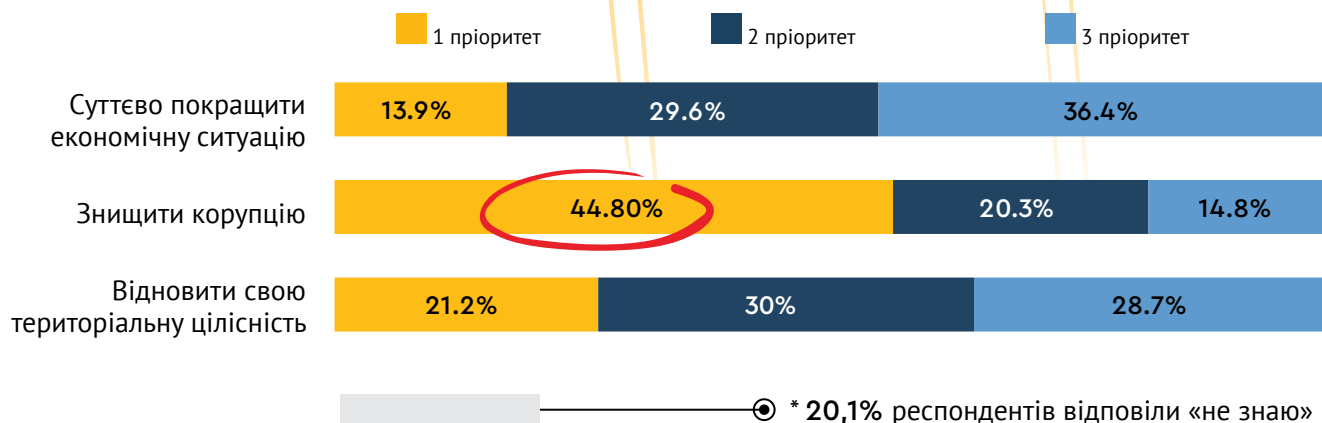
2 НАЗВІТЬ ВАШІ ТРИ ОСНОВНІ АСОЦІАЦІЇ, ПОВ'ЯЗАНІ З УКРАЇНОЮ

ПЕРЕШКОДИ НА ШЛЯХУ ДО ЄС

Для французького суспільства боротьба з корупцією є головною умовою, виконання якої могло б наблизити Україну до вступу у ЄС. Викорінення корупції було обрано першим пріоритетом 44.8% респондентів, другим – 20.3% та третім – 14.8% опитуваних. Другим пріоритетом майже третина учасників опитування (30%) обрала відновлення територіальної цілісності, а 29.6% – покращення економічної ситуації. Цікаво, що дуже мало респондентів (13.9%) вважають покращення економіки першочерговим завданням, натомість більшість із таких опитуваних (36.4%) вважають це пріоритетом № 3.

3 ЩО ПЕРШОЧЕРГОВО МАЄ ЗРОБИТИ УКРАЇНА, ЩОБ СТАТИ ЧЛЕНОМ ЄС? (за рівнем пріоритетності)*

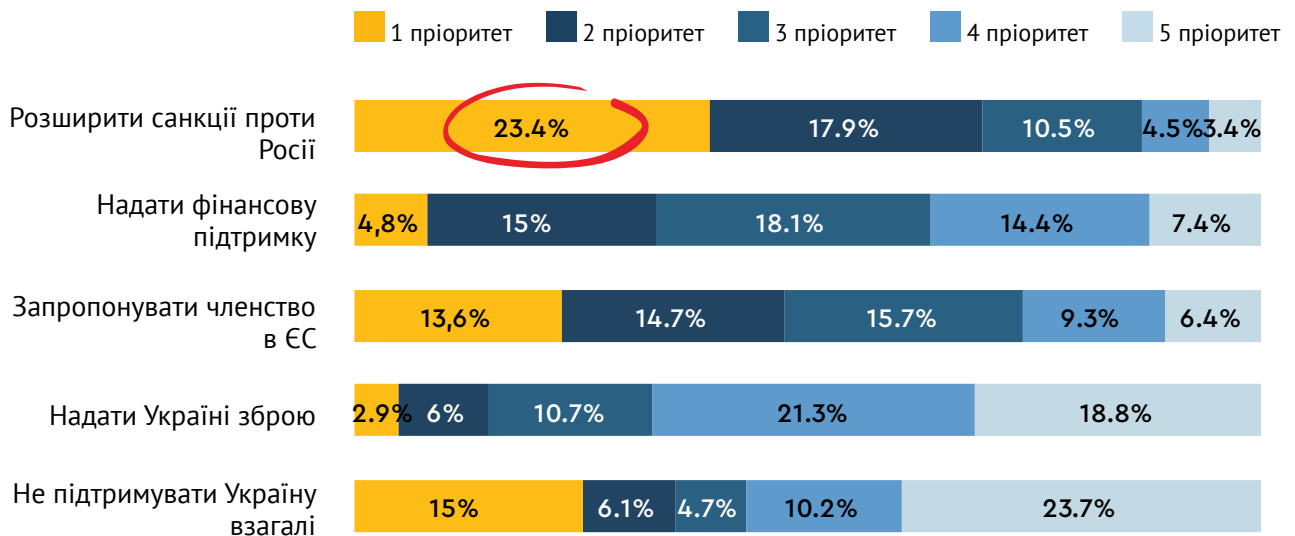

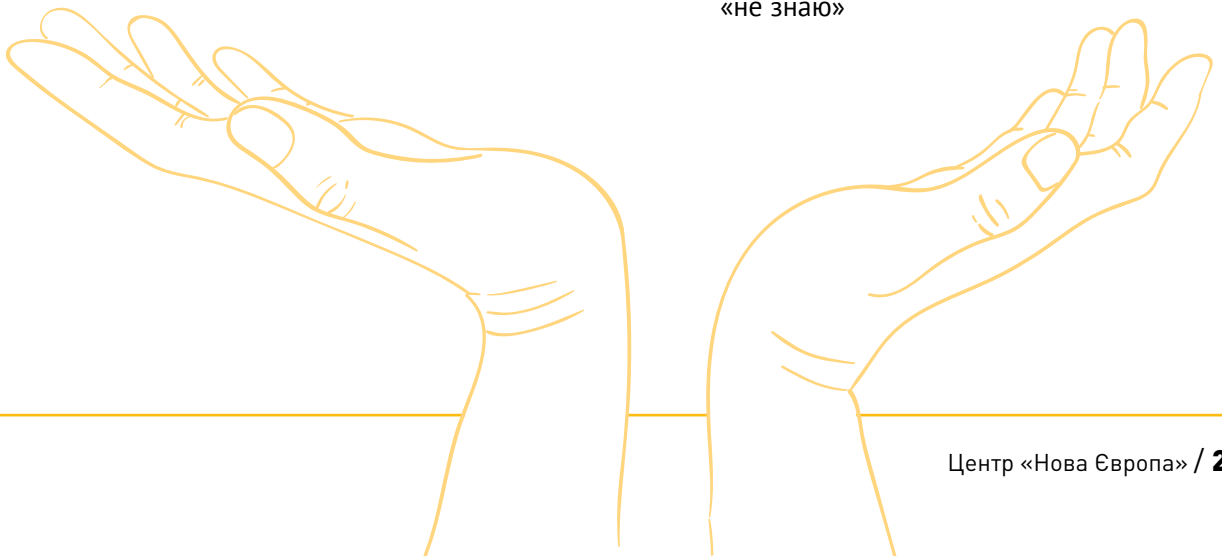
ПІДТРИМКА УКРАЇНИ У БОРОТБІ З РОСІЙСЬКОЮ АГРЕСІЄЮ

Учасники опитування у Франції визначили продовження санкцій проти Росії найкращим засобом протидії російській агресії проти України. Першочерговим пріоритетом цю опцію обрала майже чверть опитуваних (23.4%); другим пріоритетом її вважають 17.9% респондентів. Цікаво, що, обираючи першочергові пріоритети, 15% французів зазначили, що Франція взагалі не має підтримувати Україну. Найменш популярною у групі першочергових пріоритетів виявилась опція «надати Україні зброю» (2.9%). Близькою до цього показника є кількість респондентів, які обрали надання фінансової підтримки Україні (4.8%). Відсоток людей, які не знають, як саме підтримати Україну, дуже високий (40.3%).

4 ЯКИМ ЧИНОМ ВАШ УРЯД МІГ БИ ПІДТРИМАТИ УКРАЇНУ У БОРОТБІ З РОСІЙСЬКОЮ АГРЕСІЄЮ? (за рівнем пріоритетності)*

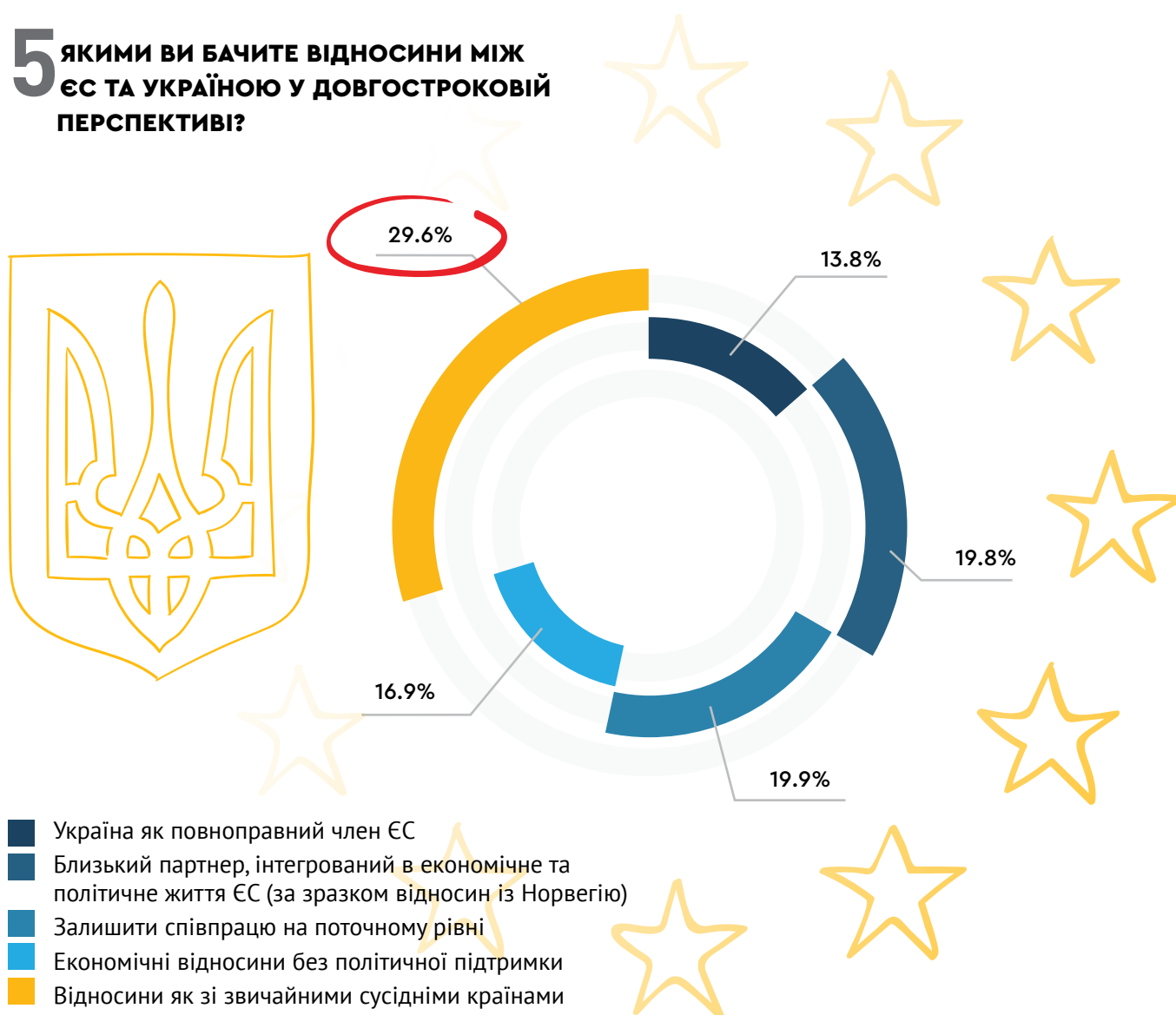
* 40,3% респондентів відповіли «не знаю»

ВІДНОСИНИ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ У ДОВГОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ

Відносини між ЄС та Україною в довгостроковій перспективі мають розвиватись, як зі звичайними сусідніми країнами – так вважає майже третина опитаних (29.6%). Близько 20% населення воліють залишити кооперацію на поточному рівні. Кількість тих, хто думає, що ЄС із Україною мають розвивати економічні відносини без політичної підтримки, становить 16.9%. Це наочно демонструє, що прихильники збереження або сповільнення поточної динаміки відносин між ЄС та Україною у більшості. Лише 13.8% однозначно заявили, що вважають Україну у майбутньому повноправним членом ЄС, тоді як 19.8% обрали економічну та політичну інтеграцію за норвезькою моделлю.

5 ЯКИМИ ВИ БАЧИТЕ ВІДНОСИНИ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ У ДОВГОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ?

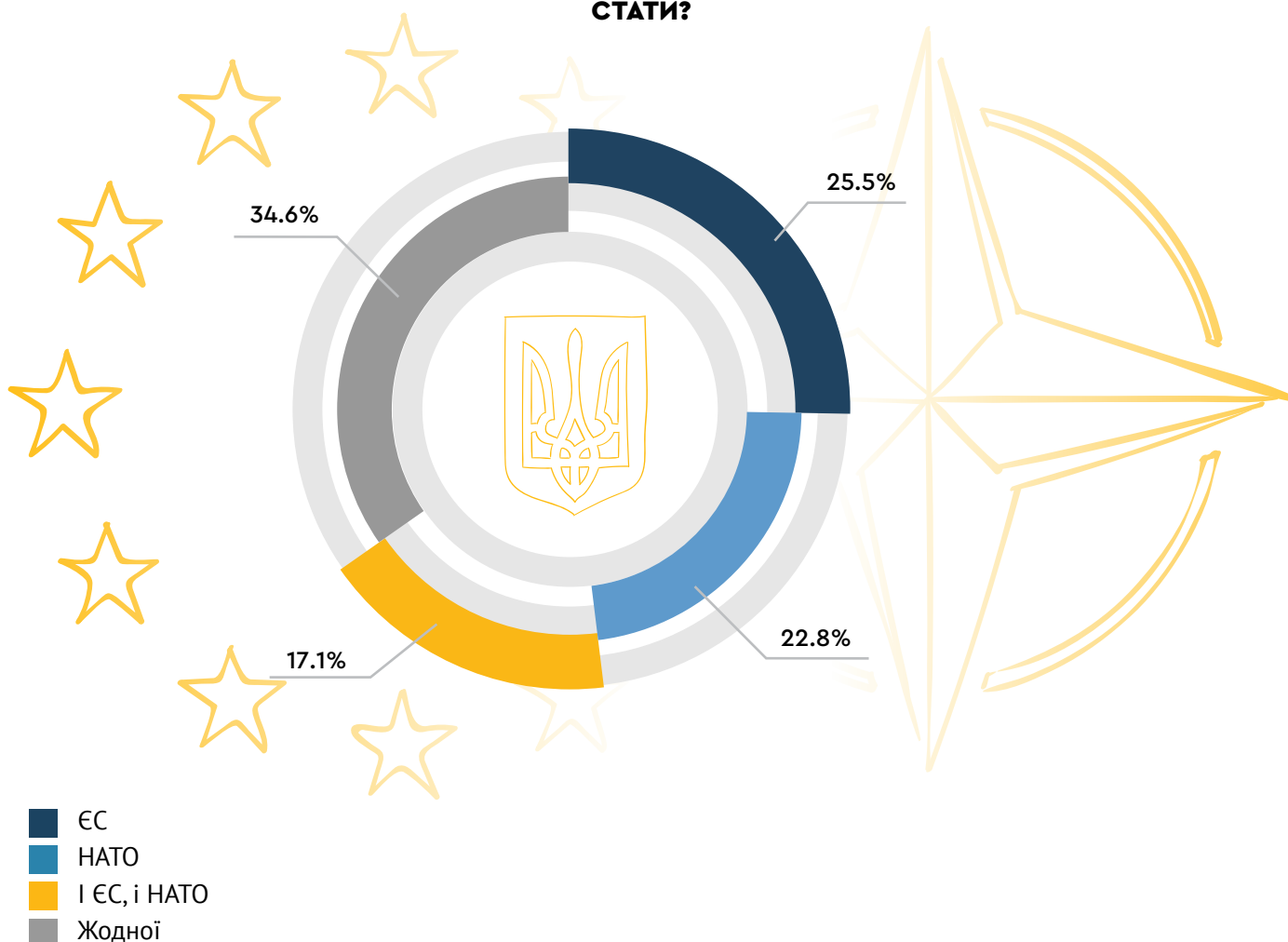

ЧЛЕНСТВО В ЄС ТА НАТО

Ідея членства України в ЄС та НАТО не знаходить значної підтримки у Франції. Загалом більше третини населення (34.6%) вважають, що Україна не зможе стати членом НАТО та ЄС. Водночас ідею членства України в ЄС підтримують 42.6% опитуваних, у НАТО – 39.9%. Кількість прихильників вступу України до обох організацій становить лише 17.1%. Цікаво відзначити, що серед тих, хто виступає за цю ідею найбільше – молоді люди у віці від 18 до 35 років.

6 ЯК ВИ ВВАЖАЄТЕ, ЧЛЕНОМ ЯКОЇ З НАВЕДЕНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНА МОЖЕ СТАТИ?

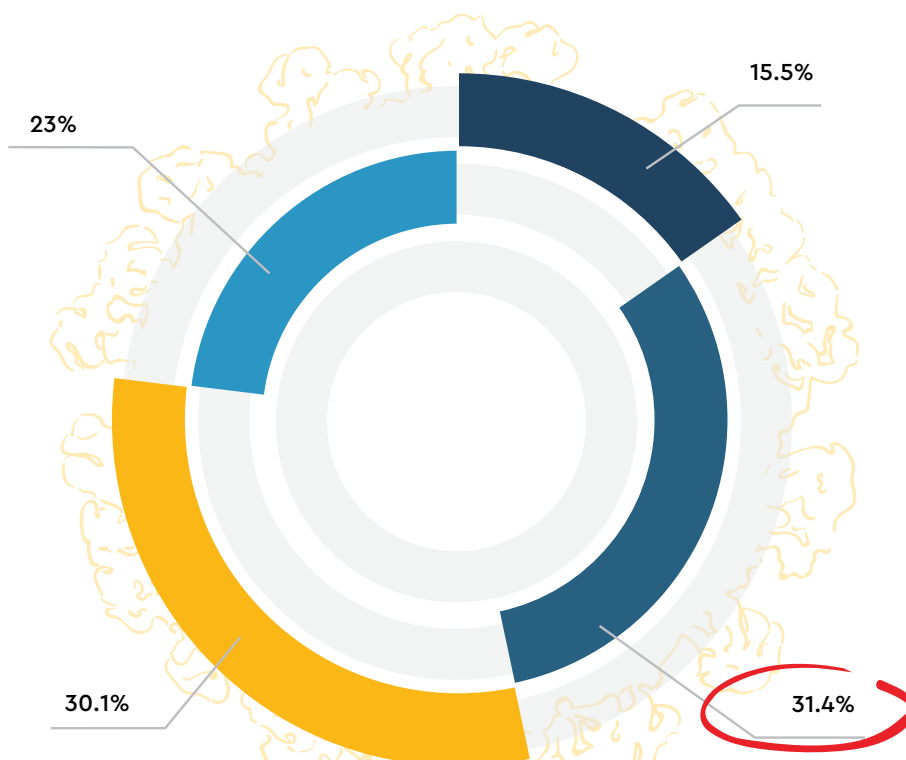

ІТАЛІЯ

ПАНДЕМІЯ COVID-19

Схоже, що італійці не сильно переймаються справами східних сусідів ЄС у часи пандемії. Більшість респондентів (31.4%) виступають за зосередження уваги на власних проблемах країни, тоді як найменш популярною серед населення (15.5%) є думка про необхідність підтримати зближення східноєвропейських держав із ЄС. Варто зазначити, що чим старші респонденти, тим менше вони підтримують більш тісні відносини з цими країнами. Друга за поширеністю відповідь (30.1%) вказує на необхідність співпраці на поточному рівні. Приблизно чверть респондентів (23%) виступає за обмеження контактів низкою лише тих питань, які вигідні Італії.

1 ІЗ ОГЛЯДУ НА НИНІШНЮ ПАНДЕМІЮ COVID-19 ЯК ВАШ УРЯД МАЄ ПІДХОДИТИ ДО ВІДНОСИН ЗІ СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИМИ ДЕРЖАВАМИ, ЯКІ НЕ Є ЧАСТИНОЮ ЄС (ЗОКРЕМА УКРАЇНОЮ, МОЛДОВОЮ ТА ГРУЗІЄЮ)?

- Співпрацювати з ними тісніше задля забезпечення більшої стабільності у ЄС
- Фокусуватись на власних проблемах країни
- Залишити співпрацю на поточному рівні
- Обмежити контакти низкою лише тих питань, які вигідні вашій країні

АСОЦІАЦІЇ З УКРАЇНОЮ

У питанні асоціацій Італія — одна з найбільш позитивно налаштованих країн щодо України. До десятки найпопулярніших асоціацій потрапила лише одна негативна («іммігранти / безробіття»). Натомість решта асоціацій мають нейтральні (наприклад, «газ / енергетичні ресурси», «політика») або позитивні конотації («культура / історія» чи «українські друзі»). Напевно, найдивовижнішим фактом є те, що асоціація України з «війною / конфліктом із Росією» майже відсутня, про неї згадують лише 0,6% опитаних. Логічно, що італійці мають досить багато асоціацій з «футболом» та пов'язаними з ним словами, такими як «Шевченко», «Динамо Київ» та «Шахтар Донецьк».

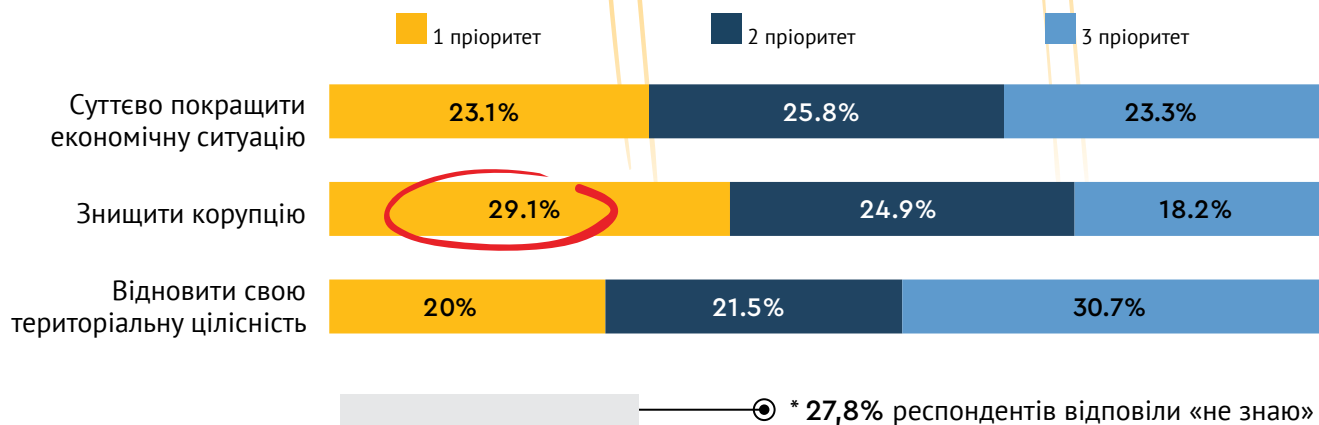
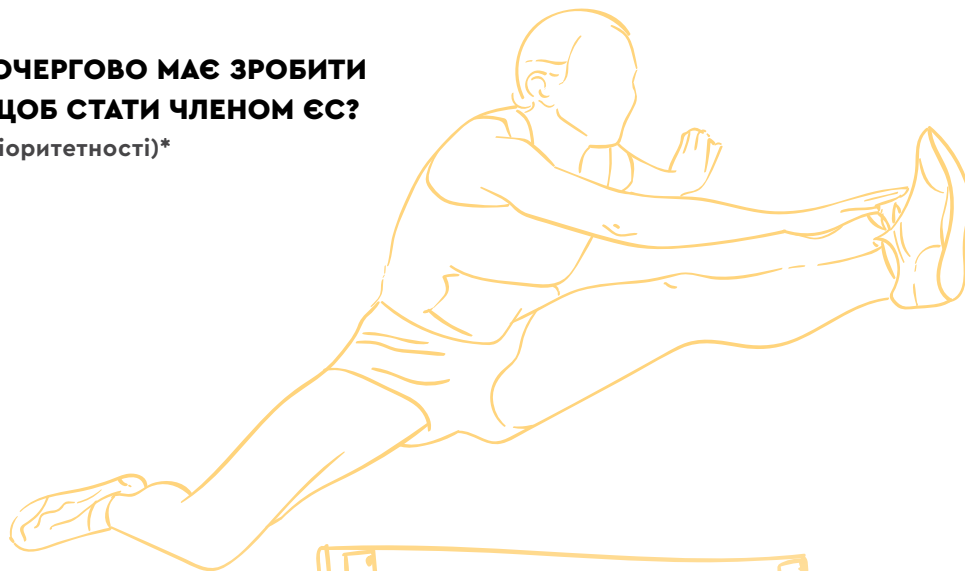
2 НАЗВІТЬ ВАШІ ТРИ ОСНОВНІ АСОЦІАЦІЇ, ПОВ'ЯЗАНІ З УКРАЇНОЮ

ПЕРЕШКОДИ НА ШЛЯХУ ДО ЄС

На запитання «Що Україна першочергово має зробити задля для того, щоб стати членом ЄС?» із трьох запропонованих варіантів найбільш пріоритетний – викорінення корупції (29.1%). Наступним за пріоритетністю респонденти вважають суттєве покращення економічної ситуації. Лише після цього пріоритету італійці згадують відновлення територіальної цілісності, яке посідає третє місце у ранжуванні. Більше чверті респондентів (27.8%) не знають, що першочергово має зробити Україна, щоб стати членом ЄС. Загалом, попри те, що у відповідях можна виділити певні акценти, суттєвого кількісного розриву між пріоритетами немає..

3 ЩО ПЕРШОЧЕРГОВО МАЄ ЗРОБИТИ УКРАЇНА, ЩОБ СТАТИ ЧЛЕНОМ ЄС? (за рівнем пріоритетності)*

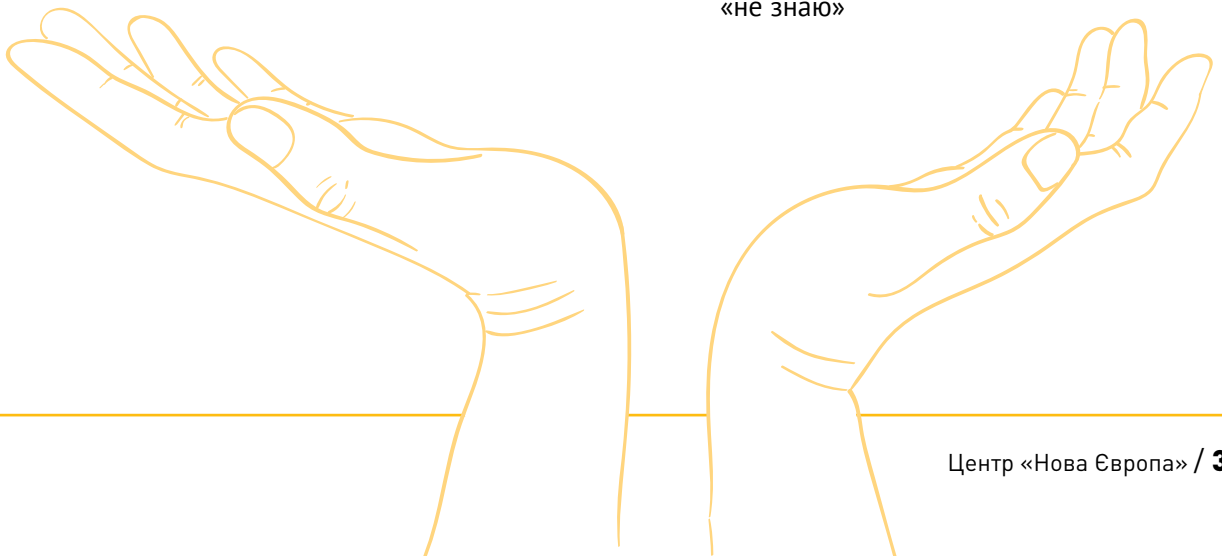
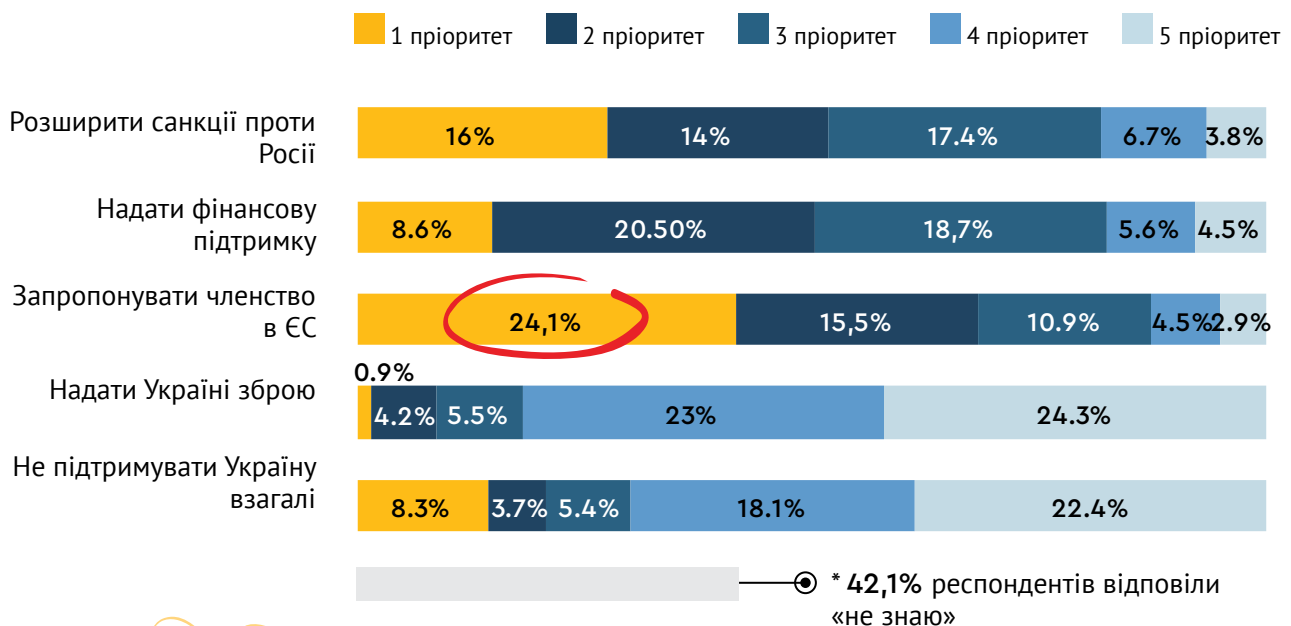

ПІДТРИМКА УКРАЇНИ У БОРОТБІ З РОСІЙСЬКОЮ АГРЕСІЄЮ

У питанні підтримки України у боротьбі з російською агресією більшість італійців (24.1%) надають перевагу опції «Запропонувати Україні членство в ЄС». Із іншого боку, надання Україні зброї першочерговим пріоритетом було обрано лише 0.9% учасників опитування. Серед найперших пріоритетів доволі популярним є варіант продовження санкцій проти Росії (16%). Другим за значенням пріоритетом є надання фінансової підтримки Україні. Найбільш вражаючий показник — кількість тих, хто не знає, як підтримати українську державу. Принаймні 42.1% італійців обрали цю відповідь.

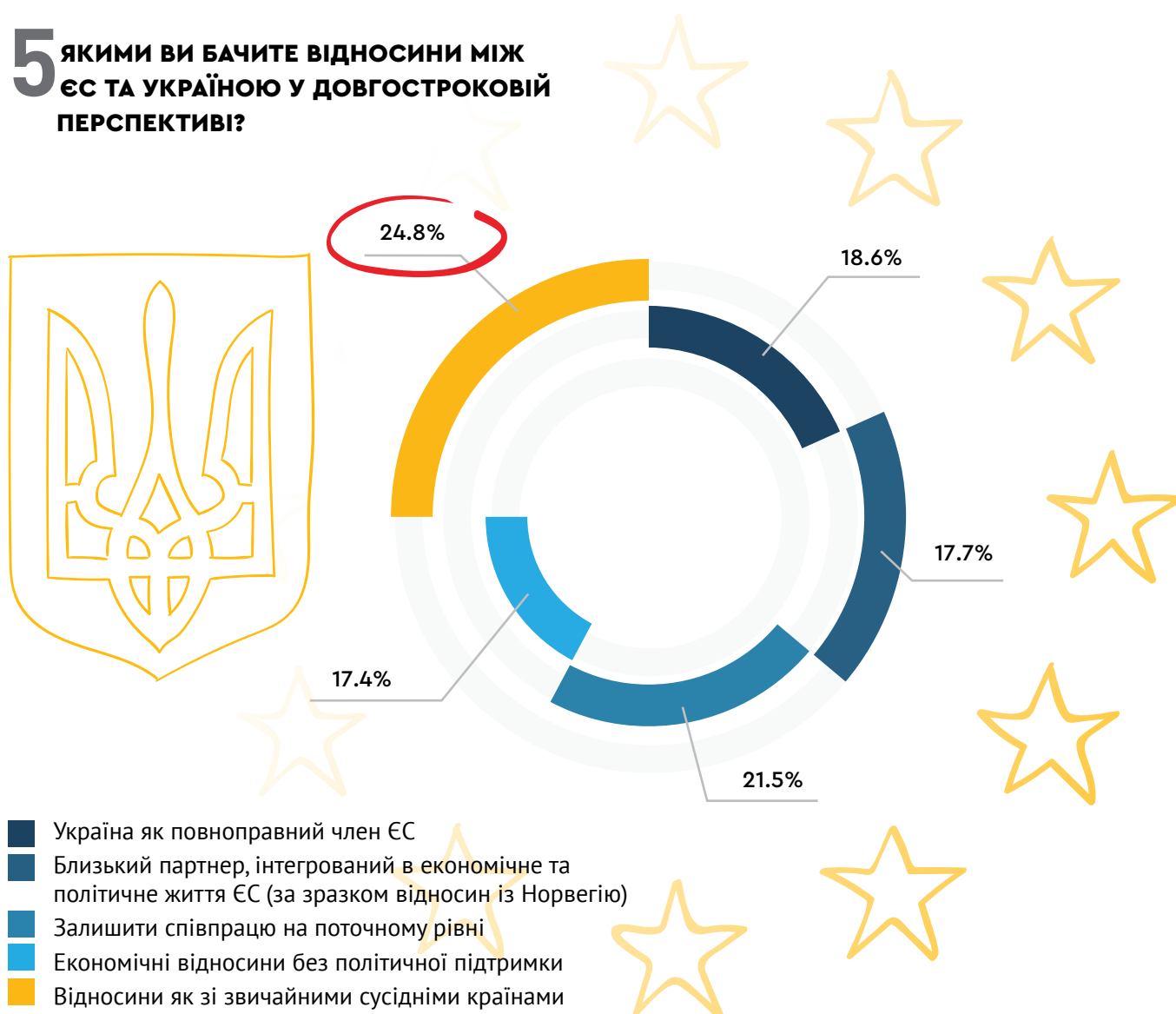
4 ЯКИМ ЧИНОМ ВАШ УРЯД МІГ БИ ПІДТРИМАТИ УКРАЇНУ У БОРОТБІ З РОСІЙСЬКОЮ АГРЕСІЄЮ? (за рівнем пріоритетності)*

ВІДНОСИНИ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ У ДОВГОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ

Майже чверть італійців (24.8%) виступають за розвиток відносин із Україною як зі звичайними сусідніми країнами, а ще 21.5% вважають, що співпраця з українською державою має зберегти поточну динаміку. Крім того, 17.4% хотіли б розвивати з Україною економічні відносини, без політичної підтримки. Ті, хто розглядає Україну як повноправного члена ЄС (18.6%) або як близького партнера, інтегрованого в економічне та політичне життя ЄС (17.7%), становлять трохи більше третини населення. Італійці у віковій категорії 65+ підтримують членство України в ЄС найменше і воліють, щоб ЄС розвивав відносини з українською державою, як зі звичайними сусідніми країнами.

5 ЯКИМИ ВИ БАЧИТЕ ВІДНОСИНИ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ У ДОВГОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ?

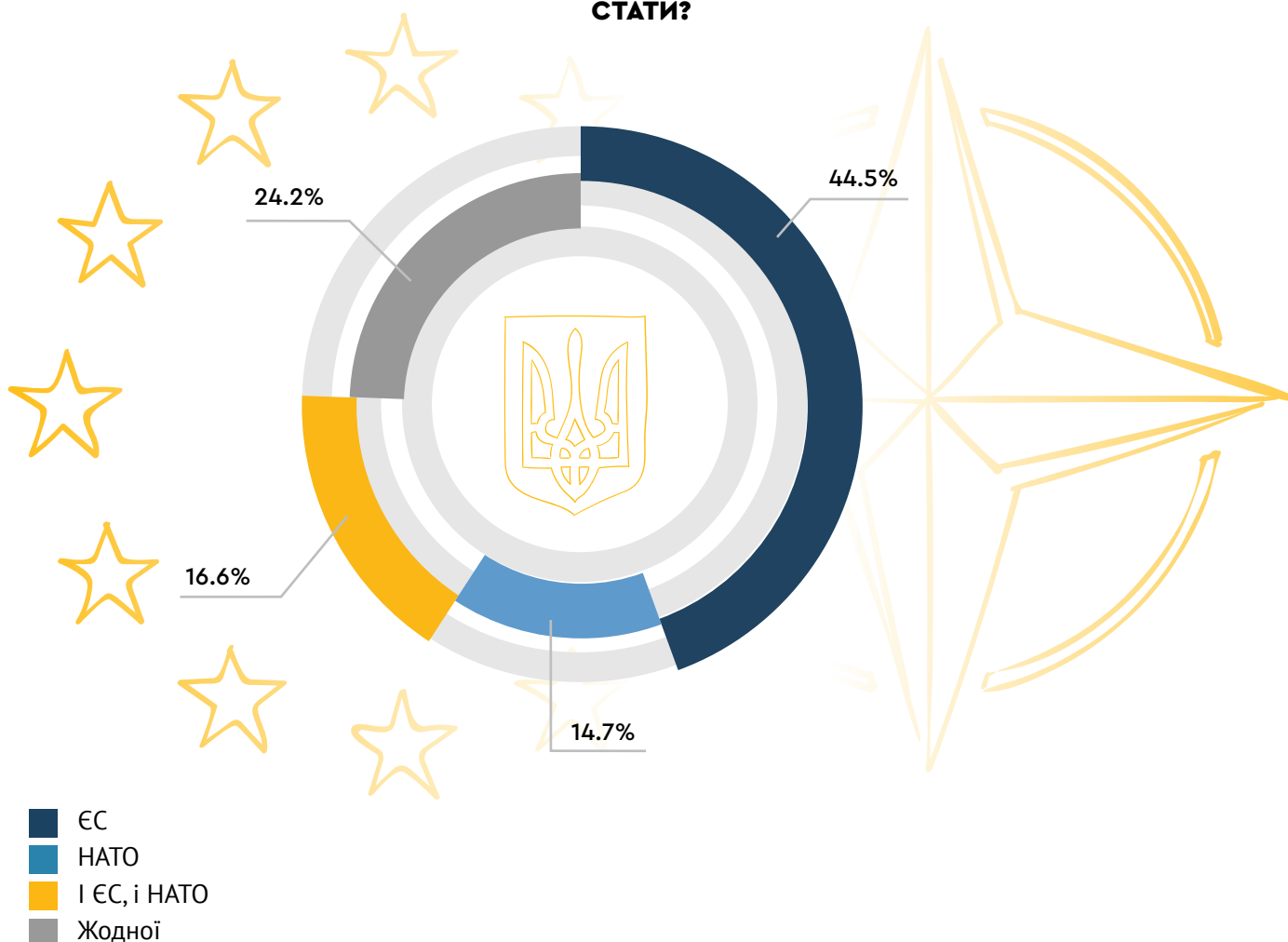

ЧЛЕНСТВО В ЄС ТА НАТО

Погляди щодо потенційного членства України в ЄС та НАТО розділені. Членство України в ЄС підтримує переважна більшість італійців (61.6% – ЄС + ЄС та НАТО). Натомість вступ України в НАТО здобув підтримку серед лише 31.3% респондентів. Кількість тих, хто розглядає Україну як члена і ЄС, і НАТО, досить незначна – 16.6%. Цікаво відзначити, що існує велика різниця між відповідями чоловіків (20.8% на користь ЄС та НАТО) та відповідями жінок (12.7%).

6 ЯК ВИ ВВАЖАЄТЕ, ЧЛЕНОМ ЯКОЇ З НАВЕДЕНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНА МОЖЕ СТАТИ?

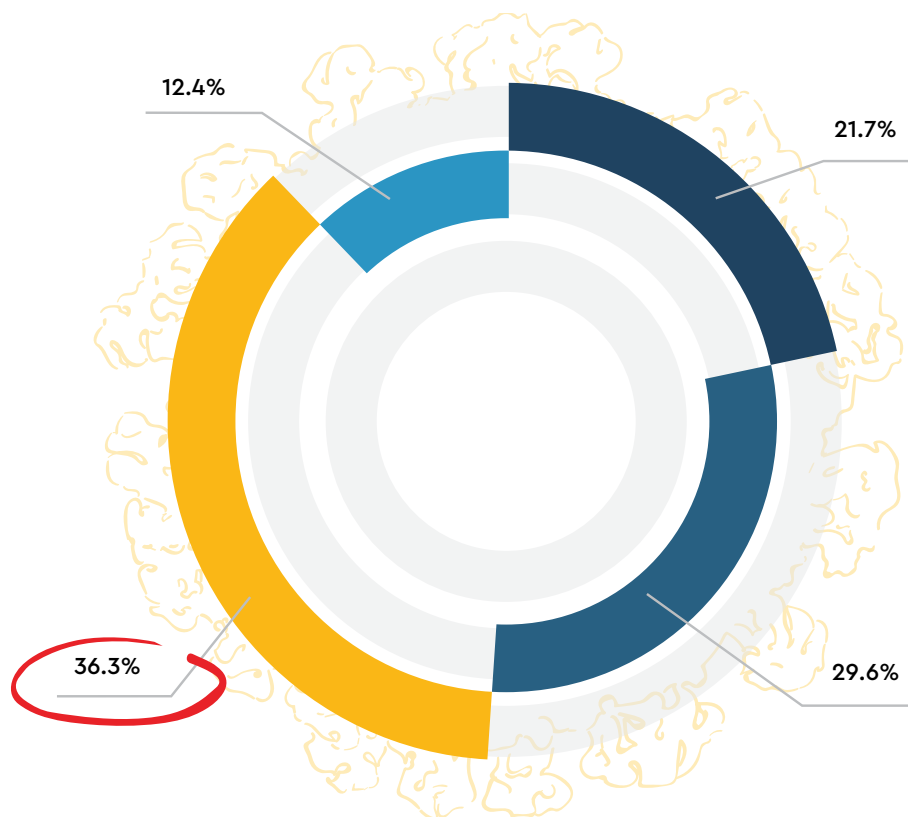

ПОЛЬЩА

ПАНДЕМІЯ COVID-19

Ставлення Польщі до сусідніх держав, таких як Україна, Молдова та Грузія, більш відкрите, ніж до інших країн. Це помітно за результатами опитування: 36.3% респондентів вважають, що відносини з цими державами мають розвиватись за поточною моделлю, а 21.7% підтримують інтенсифікацію відносин за допомогою тіснішої співпраці, яка б забезпечила більшу стабільність у ЄС. Тільки 12.4% респондентів виступають за обмеження контактів низкою лише тих питань, які вигідні Польщі.

1 ІЗ ОГЛЯДУ НА НИНІШНЮ ПАНДЕМІЮ COVID-19 ЯК ВАШ УРЯД МАЄ ПІДХОДИТИ ДО ВІДНОСИН ЗІ СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИМИ ДЕРЖАВАМИ, ЯКІ НЕ Є ЧАСТИНОЮ ЄС (ЗОКРЕМА УКРАЇНОЮ, МОЛДОВОЮ ТА ГРУЗІЄЮ)?

- Співпрацювати з ними тісніше задля забезпечення більшої стабільності у ЄС
- Фокусуватись на власних проблемах країни
- Залишити співпрацю на поточному рівні
- Обмежити контакти низкою лише тих питань, які вигідні вашій країні

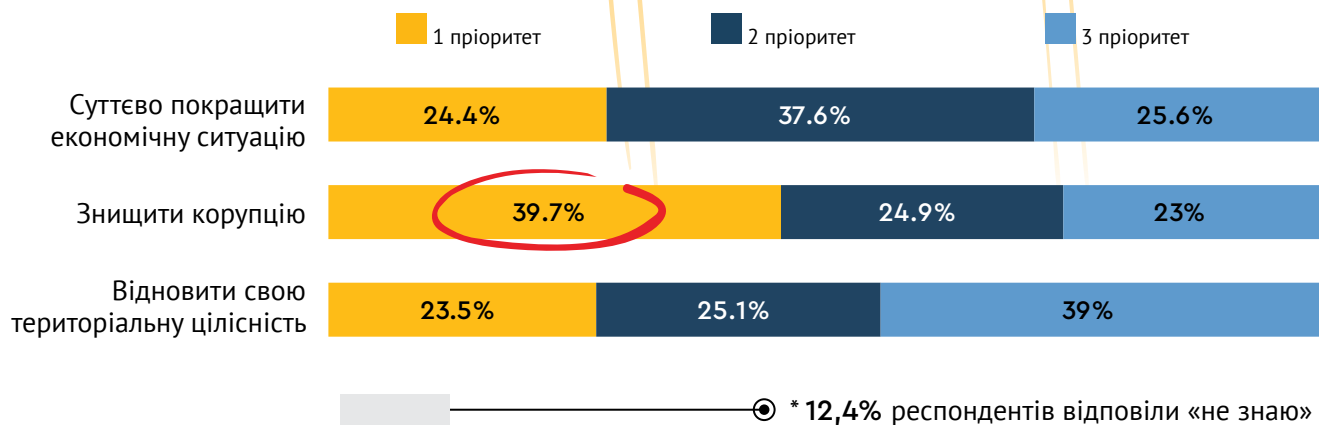
Порівняно з іншими державами ЄС, які взяли участь в опитуванні, Польща має відмінні асоціації. Насамперед помітно, що у відповідях менше фрагментарності. Рейтинг очолює асоціація «іміграція / сезонні працівники», що не є несподіванкою, враховуючи те, що понад мільйон українців працюють у Польщі постійно чи сезонно. Друга асоціація наближена до першої й частково пояснює, чому польське суспільство пов'язує Україну з іммігрантами: 25% респондентів асоціюють Україну з «бідністю / безробіттям». Асоціації з «війною», яка очолює рейтинг сукупних даних, посідають третє місце у польському суспільстві – 16.4%. Унікальною темою, яка не згадується у решті країн опитування, є питання історичної пам'яті, яке 7.7% пов'язують з «поганою історією з Польщею / різаниною поляків на Волині та Східній Галичині» та 4.1 % – з «Бандерою».

A word cloud visualization featuring various terms associated with the Russian invasion of Ukraine. The words are arranged in a circular pattern around a central point. The most prominent word is "Війна" (War) in large blue letters. Other significant words include "Корупція" (Corruption) in yellow, "Бідність" (Poverty) in dark blue, "Імміграція" (Immigration) in orange, "нестабільність" (Instability) in dark blue, "Російське вторгнення" (Russian invasion) in black, "Погана історія з Польщею" (Bad history with Poland) in black, "працівники" (workers) in black, "сезонні працівники" (seasonal workers) in blue, "безробіття" (unemployment) in black, "Крим" (Crimea) in blue, "сусіди" (neighbors) in black, "Боротьба з корупцією" (Fight against corruption) in orange, "хабар країна" (bribe country) in black, "конфлікт із Росією" (conflict with Russia) in black, "різанина поляків на Волині та Східній Галичині" (massacres of Poles in Volyn and Eastern Galicia) in black, "Сусідня країна" (neighboring country) in black, "Росія (без конкретизації)" (Russia (without specification)) in black, "Львів" (Lviv) in orange, "Безлад Війна країна" (Disorder War country) in black, and "сусідня країна" (neighboring country) in black. The colors used for the words include shades of blue, orange, yellow, and black.

БАР'ЄРИ НА ШЛЯХУ ДО ЄС

Польські респонденти наголошують насамперед на необхідності викоринення корупції як найважливішої реформи для членства в ЄС. Загалом 39.4% людей вважають, що це топ-пріоритет. Другим за пріоритетністю є покращення економічної ситуації. Відновлення територіальної цілісності посідає лише третє місце у цьому ранжуванні.

3 ЩО ПЕРШОЧЕРГОВО МАЄ ЗРОБИТИ УКРАЇНА, ЩОБ СТАТИ ЧЛЕНОМ ЄС? (за рівнем пріоритетності)*

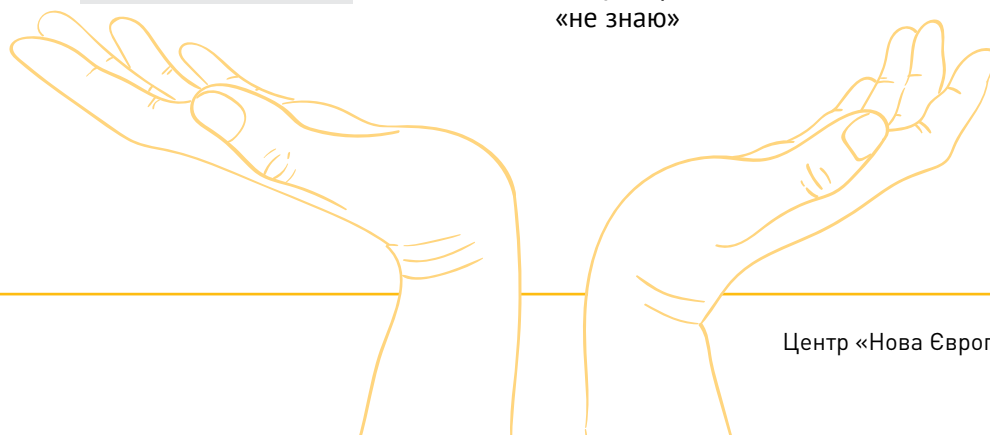
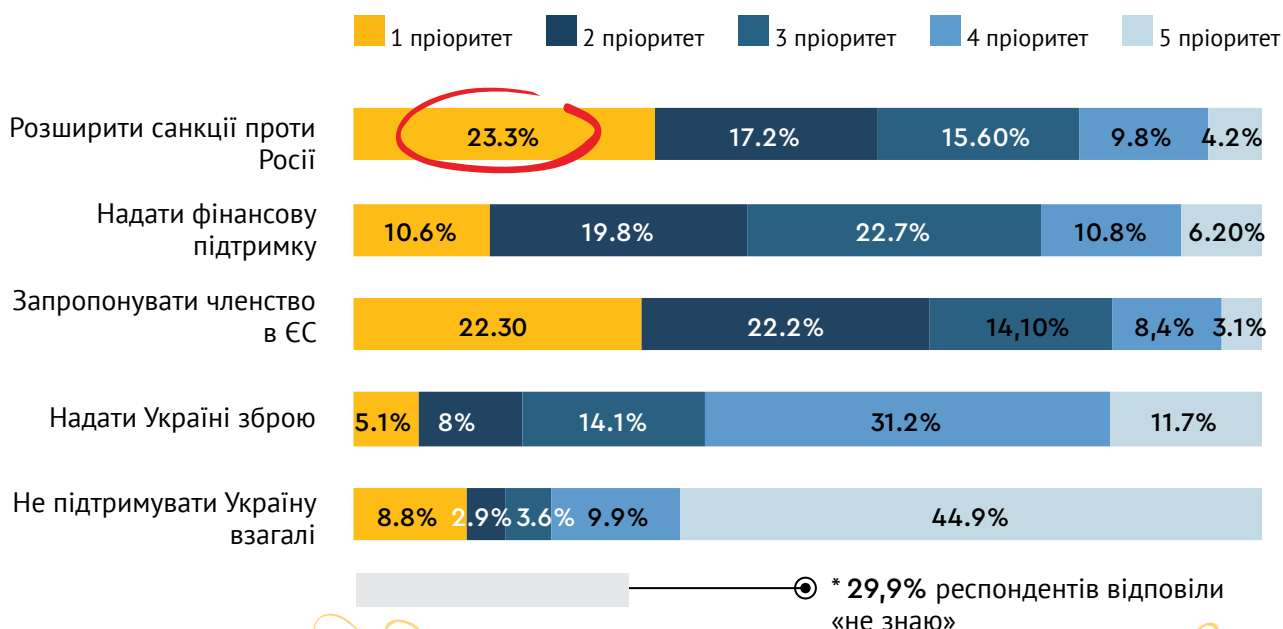

ПІДТРИМКА УКРАЇНИ У БОРОТБІ З РОСІЙСЬКОЮ АГРЕСІЄЮ

Польські респонденти продемонстрували дуже серйозну відкритість щодо підтримки України у боротьбі з російською агресією. На запитання про те, як їхній уряд може підтримати Україну у цьому протистоянні, майже однакова кількість респондентів визначили двома основними пріоритетами розширення санкцій проти Росії (23.3%) та пропозицію членства в ЄС (22.3%).

Цікаво відзначити, що другим пріоритетом, про який згадували найчастіше, є також пропозиція Україні членства в ЄС. Третім за популярністю пріоритетом поляки вважають надання фінансової підтримки Україні, і лише наступною за пріоритетністю є відповідь респондентів «надати Україні зброю», яка не здобула широкої підтримки серед опитаних. Прикметно, що лише незначна кількість респондентів обрала опцію «не підтримувати Україну взагалі». Один із найбільш вражаючих показників серед відповідей – майже 30% поляків не знають, як саме підтримати Україну.

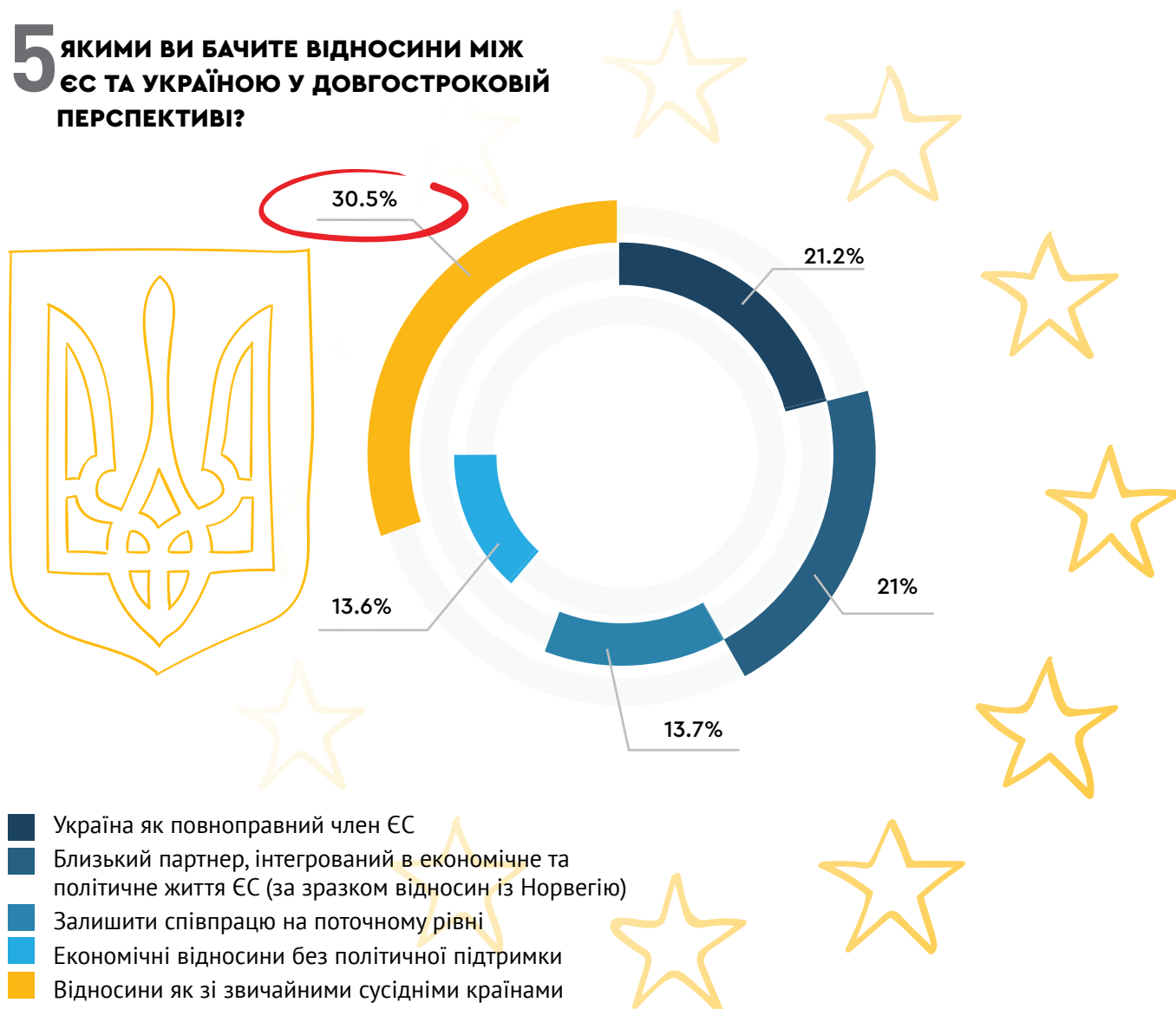
4 ЯКИМ ЧИНОМ ВАШ УРЯД МІГ БИ ПІДТРИМАТИ УКРАЇНУ У БОРОТБІ З РОСІЙСЬКОЮ АГРЕСІЄЮ? (за рівнем пріоритетності)*

ВІДНОСИНИ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ У ДОВГОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ

На запитання про майбутнє відносин між Україною та ЄС більшість поляків (30.5%) відповіли, що відносини повинні розвиватися, як зі звичайними сусідніми країнами. Друга за популярністю відповідь – надання повноправного членства ЄС (21.2%). Ще 21% розглядають Україну як близького партнера, інтегрованого в економічне та політичне життя ЄС за зразком Норвегії. Ті, хто виступає за збереження поточної інтенсивності відносин (13.7%) або за економічні відносини без політичної підтримки (13.6%), перебувають у меншості. Цікаво відзначити, що поляки, які найбільше підтримують Україну як повноправного члена ЄС, – це люди вікової категорії 56-65 та 65+, підтримка серед яких становить майже 30%.

5 ЯКИМИ ВИ БАЧИТЕ ВІДНОСИНИ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ У ДОВГОСТРОКОВІЙ ПЕРСПЕКТИВІ?

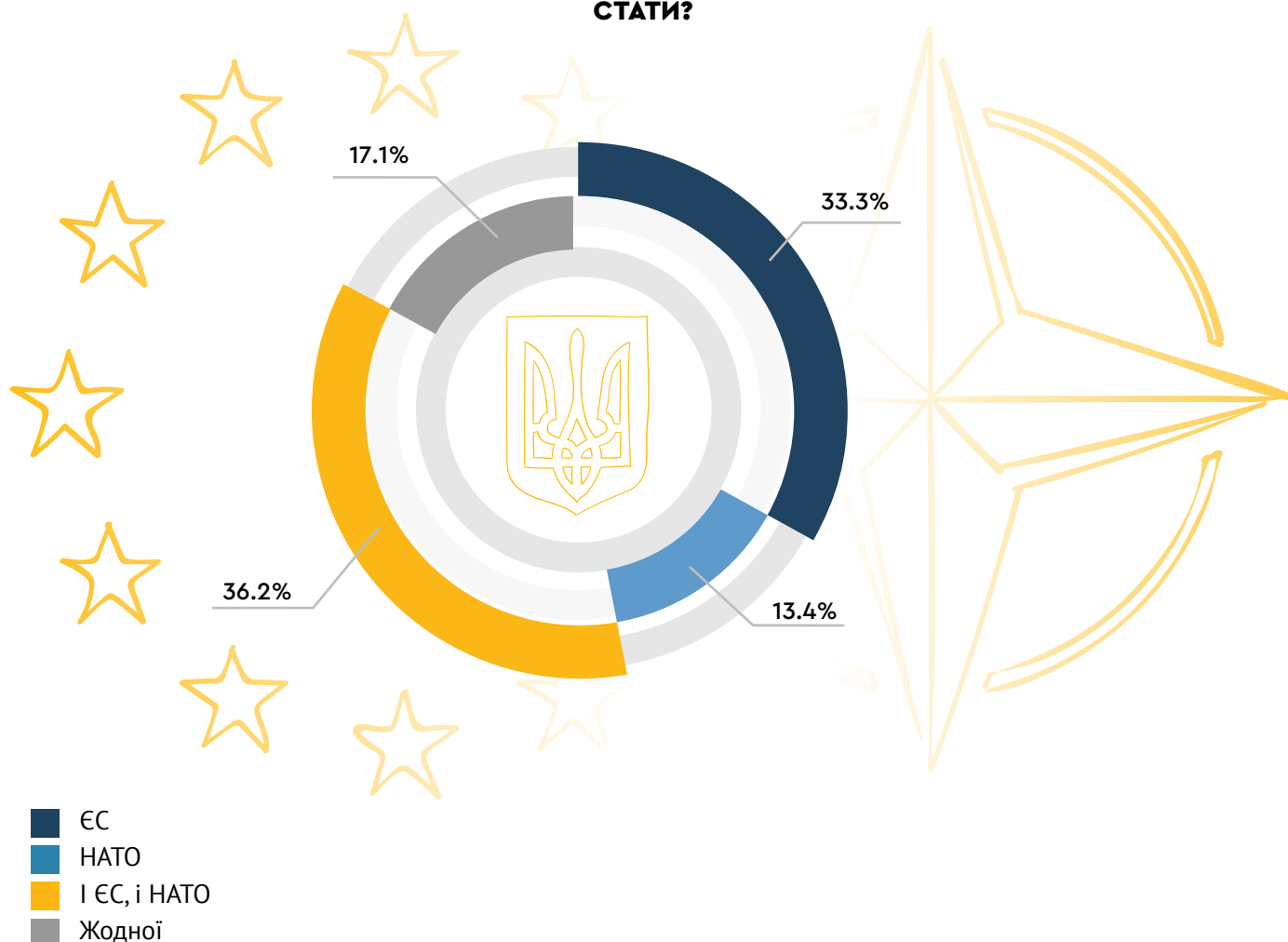

ЧЛЕНСТВО В ЄС ТА НАТО

Переважна більшість (69.5%) поляків вважають, що Україна може стати членом ЄС (ЄС + ЄС та НАТО), і майже половина поляків (49.6%) вважає, що Україна здобуде членство у НАТО. Що стосується окремих організацій, 33.3% вважають, що Україна могла б стати лише членом ЄС, 36.2% – ЄС та НАТО та 13.4% думають, що українська держава може отримати членство лише в НАТО. Ті, хто вважають, що Україна не зможе приєднатися до жодного із зазначених союзів, у меншості (17.1%). Прикметно, що найкраще шанси України на вступ в ЄС та НАТО оцінює категорія 65+.

6 ЯК ВИ ВВАЖАЄТЕ, ЧЛЕНОМ ЯКОЇ З НАВЕДЕНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНА МОЖЕ СТАТИ?

ПРО ЦЕНТР «НОВА ЄВРОПА»

Центр «Нова Європа» (ЦНЄ) заснований у 2017 році як незалежний аналітичний центр. Попри новий бренд, він базується на досвіді команди, яка разом працює з 2009 року (раніше в рамках Інституту світової політики). Аналітики Центру «Нова Європа» стали впізнаваними, адже запропонували якісний аналітичний продукт із питань зовнішньої політики України та безпеки в регіоні, поєднавши його з активними та ефективними зусиллями з адвокатування.

Бачення Центру «Нова Європа» максимально наближене до бачення майбутнього Української держави більшістю громадян: Україна повинна бути інтегрованою в Євросоюз і НАТО. Під інтеграцією ми вбачаємо не стільки формалізоване членство, скільки запозичення найкращих стандартів і практик для фактичної належності України до євроатлантичного ціннісного простору.

Докладніше про Центр «Нова Європа»: neweurope.org.ua

 <http://neweurope.org.ua/>
 info@neweurope.org.ua
 <https://www.facebook.com/NECUkraine/>
 https://twitter.com/NEC_Ukraine

